

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 55 (8648) CÜMƏ, 12 mart 2021-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Böyük Zəfər böyük uğurlara zəmin yaradır

Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayında partiya sədri, Prezident İlham Əliyevin proqram xarakterli nitqində həm postmüharibə dövrü üçün Azərbaycanın gələcək inkişafını şərtləndirəcək hədəflər göstərildi, həm də partiya üzvlərinin qarşısında yeni vəzifələr qoyuldu.

Öncə vurğulamalıyıq ki, partiyanın bəfəki qurultayı demokratik ənənələrin inkişafına ciddi töhfə verəcək vacib qərarların qəbul edilməsi ilə yadda qaldı. Yeni Nizamnamə qəbul olundu, 40 nəfərdən ibarət tərkibdə İdarə Heyəti seçildi, 6 siyasi partiyanın YAP-a qoşulmasına dair qərar qəbul edildi. Nizamnamədəki dəyişikliyə əsasən isə partiyanın Qadınlar Şurası ləğv edildi. Bir daha bəlli oldu ki, tamamilə yeni strategiyanın əsasını qoyan Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi təşkilatında mühüm dəyişikliklər olacaq. Bu isə partiya fəaliyyətinin tənzimlənməsində çeviklik və səmərəliliyi daha da artıracaq.

Kompleks tədbirlər, dərinləşəcək islahatlar

Qurultayın keçirilməsi 44 günlük Vətən müharibəsində tarixi Zəfərin yaratdığı yeni realiaqlar dövrünə təsadüf etdi və İlham Əliyev bir daha aparılan müstəqil islahatların real nəticələrini dəyərləndirərək qarşıdakı dövrdə həyata keçiriləcək sosial-iqtisadi layihələrin, aparılacaq islahatların konturlarını müəyyənləşdirdi. Əlbəttə ki, qalib ölkə üçün postmüharibə dövrü, yeni yeni realiaqlar yeni hədəfləri diktə edir ki, bu da kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi, islahatların dərinləşdirilməsi zərurətini yaradır.

Son 17 illik tarixə nəzər yetirsək aydın şəkildə Azərbaycanın genişmiqyaslı islahatlar apararaq ölkə olduğunu görə bilərik. Ötən illər ərzində İlham Əliyev tərəfindən qarşıya qoyulan konkret hədəflərin düzgün müəyyənləşdirilməsi, onların icrası ölkədə həm siyasi, həm də iqtisadi sahədə dayanıqlı inkişafı təmin edib. Eyni zamanda Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzu daha da yüksəlib.

Ardı 4-cü səh.

“Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 18-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 2, maddə 56; 2015, № 2, maddə 92, № 5, maddə 496, № 7, maddə 821; 2016, № 6, maddələr 999, 1007; 2017, № 10, maddə 1769; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1425, № 11, maddələr 2204, 2205; 2019, № 2, maddə 187, № 4, maddə 579, № 5, maddə 797, № 6, maddə 986; 2020, № 7, maddə 831, № 11, maddə 1338) aşağıdakı məzmununda 21.1.4-1-ci maddə əlavə edilsin:

“21.1.4-1. doktoranturaya qəbul üzrə ilk imtahan dan müvəffəqiyyətlə keçən çağırışçılara - 3 ay müddətinə;”.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 fevral 2021-ci il

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlığa güvənirik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 11-də Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Reno-Bassonu və bankın rəhbərliyinin digər nümayəndələrini videoformatda qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Xanım prezident, hörmətli xanımlar və cənablar, sizi görməyə çox şadam. Sizinlə gələcək planlarımız barədə söhbət etmək imkanına görə şadam. Əlbəttə, bilirsiniz ki, pandemiya səbəbindən biz videokonfrans vasitəsilə görüşmək imkanından istifadə etməli oluruq. İlk növbədə, mən bankın Azərbaycana göstərdiyi bu diqqətə görə minnətdarlığımı ifadə etmək istədim. Düşünürəm ki, demək olar, son 30 ildə biz çox güclü tərəfdaşlıq əlaqələri qurmuşuq.

Bank ölkənin transformasiyasında, iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsində bizi dəstəkləyib. Bizim 3 milyard avrodan çox məbləğdə layihələrimizin maliyyələşdirilməsi faktı bunu açıq-aşkar nümayiş etdirir. Hazırda bu portfelin yarısının özəl sektora yönəlməsi vəsait olması da mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu da əməkdaşlığımızın yaxşı göstəricisidir. Bizim dövlət şirkətləri tərəfindən həyata keçirilən infrastruktur layihələrinə gəlincə, onların, demək olar ki, hamısı tamamlanıb.

Ardı 2-ci səh.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 774 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Dövlət qulluqçularının mükafatlandırılmasının növləri və qaydaları haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alırın:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 774 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 8, maddə 494; 2009, № 6, maddə 419; 2017, № 5, maddə 810) ilə təsdiq edilmiş “Dövlət qulluqçularının mükafatlandırılmasının növləri və qaydaları haqqında Əsasnamə”nin 12-ci hissəsində “əməkdaşlıq fondunun (vəzifə mənaşına əlavə olaraq istisna olmaqla)” sözləri “vəzifə mənaşının” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 mart 2021-ci il

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə görülən işlər böyük qayıdışın başlanğıcıdır

Prezident ən qısa müddətdə yurd həsrətli insanları o yerlərə qaytarmaqda qərarlıdır

30 ilə yaxın bir müddətdə məcburi köçkün həyatı yaşayan yurd həsrətli soydaşlarımız öz torpaqlarına nə vaxt qayıda biləcəklər? İndi bu, hamını düşündürən bir sualdır. Təsadüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin yerli və xarici media nümayəndələri üçün keçirdiyi mətbuat konfransında da həmin sual müxtəlif formalarda səslənmişdir.

Dövlət başçısı bu barədə belə məlumat vermişdir: “Mən də özüm-özümə bəlkə hər gün eyni sualı verirəm. Çünki mən də istəyirəm ki, nə qədər mümkün olsa, qısa müddət ərzində biz buna nail olaq. Amma bunun üçün, əlbəttə ki, kompleks tədbirlər görülməlidir. Bu barədə mən artıq demi-

şəm. Minalardan təmizləmə prosesi başa çatandan sonra və artıq bununla paralel olaraq biz işləri başlayırıq”.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasında minalardan təmizləmə ən əsas məsələlərdən biridir və Prezident bu işi gücləndirmək üçün dövlət qurumu yaradıb və formalaşdırıb. Çünki ANAMA adlanan bu qurumun statusu çox qeyri-müəyyən idi. O, vaxtilə işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası üzrə mövcud olmuş komissiyaların nəzdində yaradılmışdı. Agentliyin səmərəli işləməsi üçün bu ilin investisiya proqramında təqribən 100 milyon manat ayrılacaq. O cümlədən ən müasir avadanlıq, distans xarakterli robotlar və miniatürizə edilmiş maşınlar alınacaq. Bu işə maksimum diqqətin ayrılması nəzərdə tutulur.

Ardı 7-ci səh.

118 mindən 118 milyona...

Son 1 ildə koronavirusa yoluxanların sayı min dəfə artıb

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) koronavirusun yayılmasını bir il əvvəl pandemiya elan edib. Həmin vaxt 114 ölkədə ümumilikdə 118 min yoluxma halı qeydə alınmışdı, gündə isə təxminən 5 min yeni hal aşkar edilirdi.

Düz bir ildir bütün dünyanın nizamını alt-üst edən, insanların həyat tərzini dəyişən COVID-19 pandemiyası hələ də yayılmaqda davam edir. Hazırda Antarktida da daxil olmaqla, demək olar ki, bütün ölkələr və qitələr infeksiya ilə əhatə olunub. Pandemiya il ərzində yoluxanların ümumi sayı min dəfə artaraq təxminən 118 milyon təşkil edib, 21 ölkədə isə yoluxanların sayı artıq 1 milyonu ötürüb. Koronavirus səbəbi ilə il ərzində 2.6 milyondan çox xəstə həyatını itirib.

Digər tərəfdən, koronavirusun mutasiyaya uğramış yeni ştammları da müxtəlif ölkələrdə yayılmaqdadır. İkinci olaraq öten ilin sentyabrında Böyük Britaniyada aşkar edilən və daha yüksək yoluxdurma imkanına malik koronavirusun VOC 202012/01 ştammi, bir həftə ərzində daha beş ölkədə aşkar edilib.

Ardı 5-ci səh.

Ermənistan prezidenti yenə də Paşinyana qarşı çıxdı

Ermənistanda hökumət başçısı ilə ordu arasında, eləcə də hakimiyyət daxilində yaranan ziddiyyətlər davam edir. Bu arada orduda da qəribə hadisələr baş verir. Belə ki, baş nazir Nikol Paşinyanın erməni generalarla görüşündən sonra keçmiş baş qərargah rəisi Onik Qasparyanın səlahiyyətlərini müvəqqəti icra etmək vəzifəsi general-leytenant Stepan Qalstyanı həvalə edilib. Buna qədər Qalstyan Qasparyanın müavini olub. O da Paşinyanın istefasını tələb edənlərdən biridir.

Nikol Paşinyan silahlı qüvvələrin baş qərargah rəisi vəzifəsinə isə Artak Davtyanın təyin olunması barədə prezident Armen Sarkisyanı vəsatət təqdim edib. Respondentlərin 42 faizi “heç kəmə səs verməmə” cavabını verib, 33 faizi Nikol Paşinyanın rəhbərlik etdiyi “Mənim addımım” partiyasına səs verəcəyini deyib. Rəyi soruşulanlardan 3 faizi Qaçıq Çarukyanın rəhbərlik etdiyi “Çiçəklənən Ermənistan” partiyasına, 2 faizi Robert Koçaryana, 1 faizi Serj Sarkisyanın rəhbərlik etdiyi “Respublikaçılar partiyası”na səs verəcəklərini bildirdilər.

Qeyd edək ki, müharibədən sonra Ermənistan iqtisadiyyatında daha da sürətlənən gerilimə, sosial-rıftah halının gündən-günə pisləşməsi ölkədə pessimizmi daha da gücləndirmişdir.

Ardı 5-ci səh.

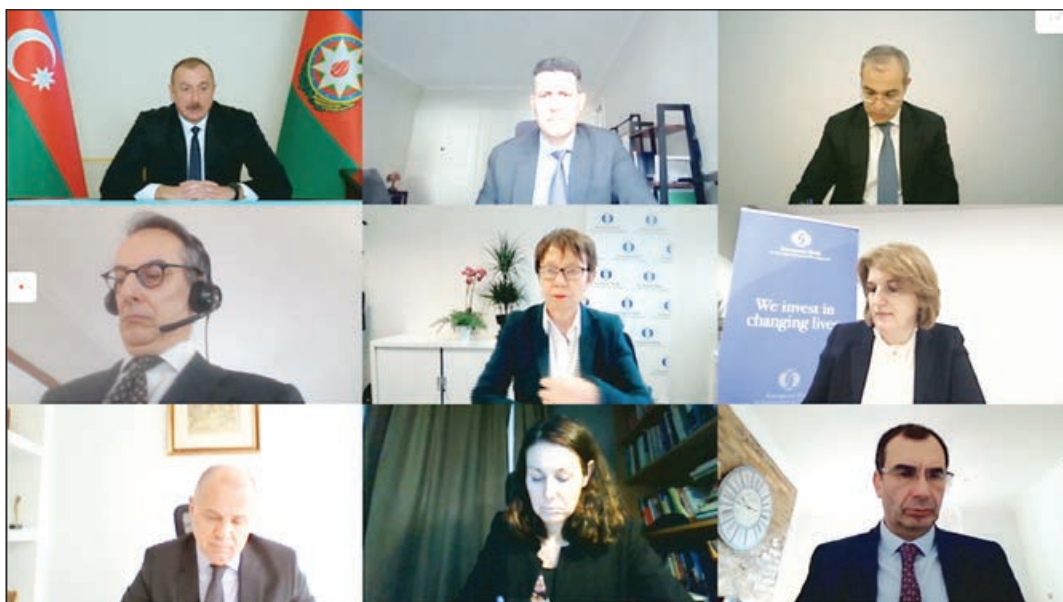

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlığa güvənirik

Əvvəli 1-ci səh.

Mənə məlumat verilib ki, bizdə 13 layihə var, onların 12-si uğurla tamamlandı və sonuncusu tamamlanma prosedüründədir. Mən, həmçinin Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının bizim enerji layihələrinə, xüsusilə "Cənub qaz dəhlizi"nə, onun Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı tərəfindən 1 milyard avro məbləğində maliyyələşdirilmiş sonuncu hissəsi olan TAP-a verdiyi dəstəyə görə minnətdaram. Bildiyiniz kimi, ötən ilin son günündə biz TAP və "Cənub qaz dəhlizi"nin açılışını qeyd etdik. Bu, həqiqətən də Avrasiyanın enerji xəritəsini dəyişən tarixi nailiyyət idi. Bildiyiniz kimi, hazırda bizim əsas məqsədimiz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsini davam etdirməkdir. Düşünürəm ki, xüsusilə bu il və ötən il pandemiyaya baxmayaraq, nəticələr çox ümidvericidir. Ümumi daxili məhsulda müəyyən azalmaya baxmayaraq, bizdə qeyri-enerji sənayesi istehsalında artım var. Bu iki ayda bizdə artım 12 faizdən çox olub. Beləliklə, bu, bizim sənayemizin şaxələndirilməsini yaxşı göstəricisidir. Biz neft satışlarından topladığımız vəsaiti özəl sektoru, sənaye potensialımızı dəstəkləməyə yönəltməyə nail olduq və qeyri-enerji sənayesində 12 faiz artım həqiqətən də əlamətdar hadisədir.

Hazırda bizim əsas məqsədimiz işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasıdır. Ermənistan tərəfdən 25 ildən çox, demək olar ki, 30 il davam edən işğal nəticəsində hər şey dağıdıldı. Əcnəbi diplomatlar və media nümayəndələri işğaldan azad edilmiş ərazilərə artıq dəfələrlə səfər ediblər və özləri hər şeyin tamamilə dağıldığını şahid olublar. Şəhərlər dağıdılıb, kəndlər dağıdıldı. Oduq ki, biz öz doğma torpaqlarına qayıtmaq üçün insanları, bir milyondan çox keçmiş məcburi köçkün üçün layihəli həyat şəraiti təmin etmək məqsədilə 10 min kvadratkilometrdən böyük bir ərazini yenidən qurmaqla olacağıq. Beləliklə, bu, bizim əsas vəzifəmizdir və biz artıq buna başlamışıq. Münaqişənin və müharibənin faktiki sonu olan bəyanatın imzalanmasından yalnız dörd ay keç-

məsine baxmayaraq, biz artıq işlərə başlamışıq. Biz indi beynəlxalq hava limanı tikirik, avtomagistralar tikirik, demir yolu xətlərini inşa edirik, artıq başlamışıq. Bu ilin sonuna kimi, bütün Qarabağ ərazisi üçün, demək olar ki, enerji təchizatını 100 faiz təminləməyi planlaşdırırıq və bizim bir çox başqa planlarımız da var.

Əlbəttə ki, biz bu məsələlərdə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə əməkdaşlığa güvənirik. Mən işğaldan azad olmuş torpaqları "yaşıl enerji" zonası elan etmişəm. Biz əsasən bərpa-

olunan enerji mənbələrindən, su, günəş və külək mənbələrindən istifadə etməyi planlaşdırırıq. Bizim böyük beynəlxalq enerji şirkətləri ilə yaxşı iş təcrübəmiz var. Yeri gəlmişkən, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı bu investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsində iştirak edir. Ümid edirik, eyni təcrübə azad edilmiş ərazilərdə də tətbiq olunacaqdır. Çünki bərpaolunan enerji mənbələri baxımından orada böyük potensial var. Başqa sözlə, bu, Azərbaycanın və regionun inkişafında yeni bir dövr və ya həttə yeni

bir eradır. Demək olar ki, 30 il davam edən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tapdıqdan sonra regional inkişaf, regional əməkdaşlıq, bağlılıq üçün yeni imkanlar var və Azərbaycan bunlara hazırdır. Mən artıq ictimaiyyətə bunu açıqlayaraq demişəm ki, biz əməkdaşlıq, düsmənçilik səhifəsini geridə qoymaq, regionda daha yaxşı vəziyyətə və daha da proqnozlaşdırıla bilən vəziyyəti təmin etmək üçün qonşularımızla düstür şəkildə işləməyə hazırıq. Beləliklə, bu, görülmüş işlərin və bəzi planlarımızın nədən ibarət olması-

nın kiçik xülasəsi idi. Əlbəttə ki, müzakirələr zamanı biz gələcək tərəfdaşlığımızın praktiki addımlarını daha geniş müzakirə edəcəyik. Görüşmək üçün irəli sürdüyünüz bu təşəbbüsə görə bir daha təşəkkür edirəm. Sizi bir daha görməyə çox şadam.

***
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Reno-BASSO dedi:

- Cənab Prezident, çox təşəkkür edirəm. İlk təqdimata görə sağ olun. Sizi COVID-19 böhranı ilə bağlı vəziyyətin uğurla idarə olunmasına görə təbrik etmək istədim. Bütün ölkələr hazırda bu çağırışla üz-üzədir və bu böhran bir çox yerlərdə iqtisadi problemləri şərəfləndirir. Digər ölkələrlə müqayisədə sizdə vəziyyət daha yaxşıdır.

Sonra xanım Odil Reno-Basso Azərbaycanla əməkdaşlığa toxunaraq dedi: "Ötən il biz diqqətimizi özəl sektor üzərində cəmləşdirdik, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi, sosial əhəmiyyətli və ətraf mühitə təsirli bağlı yerli valyuta ifadəsində layihələrin icrası uğurla həyata keçirildi. Biz Mərkəzi Bankla SVOP (valyuta mübadiləsi) sazişi bağlamaqla yerli valyutada layihələrin maliyyələşdirilməsi sahəsində əməkdaşlı-

ğımızdan da məmnunluq. Bu da öz növbəsində kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi baxımından vacibdir. Sevincdir ki, böyük həcmdə maliyyə töhfəsi verdiyimiz "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi başa çatdı. Biz bu layihədə yaxından iştirak edirik və şadlıq ki, həmin layihə artıq tam şəkildə icra edilmişdir. Biz enerji sahəsində əməkdaşlığımızı yüksək qiymətləndiririk."

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yeni prezidenti xanım Odil Reno-Basso Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 1, maddə 48; 2003, № 8, maddə 441; 2004, № 8, maddə 613; 2005, № 3, maddə 172; 2009, № 6, maddə 419) ilə təsdiq edilmiş "Dövlət orqanlarında dövlət qulluğuna dövlət qulluğunda qulluq stajına görə əlavə haqqın məbləğlərinin müəyyənəndirilməsi Qaydaları"nın 6-cı hissəsində "əməkhaqqı fondunun (vəzifə maaşına əlavələr istisna olmaqla)" sözləri "vəzifə maaşının" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

Səhəbt zamanı Azərbaycanla Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı arasında əməkdaşlığın səviyyəsindən məmnunluq ifadə olundu, bu əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsinə əminlik bildirildi. Görüşdə neqliyyat, bərpaolunan enerji, "Gəncə - Green City" layihəsi, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi", telekommunikasiya, bank sektoru və işğaldan azad edilmiş rayonlarda həyata keçirilən və icra olunacaq layihələrlə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 569 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət orqanlarında dövlət qulluqlarına ixtisas dərəcələrinin verilməsi Qaydaları"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 569 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 9, maddə 584; 2003, № 8, maddə 441; 2005, № 11, maddə 1009; 2009, № 6, maddə 419; 2010, № 3, maddə 183; 2013, № 12, maddə 1506; 2015, № 2, maddə 120; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 26 dekabr tarixli 1218 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "Dövlət orqanlarında dövlət qulluqlarına ixtisas dərəcələrinin verilməsi Qaydaları"nın 13-cü hissəsinin ikinci cümləsində "əməkhaqqı fondunun (vəzifə maaşına əlavələr istisna olmaqla)" sözləri "vəzifə maaşının" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 mart 2021-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 yanvar tarixli 665 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət orqanlarında dövlət qulluğuna dövlət qulluğunda qulluq stajına görə əlavə haqqın məbləğlərinin müəyyənəndirilməsi Qaydaları"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 28 yanvar tarixli 665 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 1, maddə 48; 2003, № 8, maddə 441; 2004, № 8, maddə 613; 2005, № 3, maddə 172; 2009, № 6, maddə 419) ilə təsdiq edilmiş "Dövlət orqanlarında dövlət qulluğuna dövlət qulluğunda qulluq stajına görə əlavə haqqın məbləğlərinin müəyyənəndirilməsi Qaydaları"nın 6-cı hissəsində "əməkhaqqı fondunun (vəzifə maaşına əlavələr istisna olmaqla)" sözləri "vəzifə maaşının" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 mart 2021-ci il

Azərbaycana Rusiya və İsveç şirkətlərinin istehsalı olan COVID-19 vaksınları gətiriləcək

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov COVID-19-la bağlı dərman vasitələrinin idxalı barədə sərəncamlar imzalayıb.

Bu barədə AZƏRTAC-ın Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Sərəncamlara əsasən, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi ilə Rusiya Federasiyasının "HUMAN VACCINE" MMC şirkəti arasında imzalanmış dərman vasitəsinin tədarükünə dair təchizat Sazişinə əsasən 300 000 (üç yüz min) doza "Sputnik V", GAVI ALLIANCE arasında imzalanmış dərman vasitəsinin tədarükünü dəfə 2020-ci il 18 sentyabr tarixli Sazişə əsasən isə İsveç Krallığının "AstraZeneca" şirkətinə məxsus 432 000 doza COVID-19 vaksini dərman vasitəsinin Azərbaycanı idxalına həyata keçiriləcək. Sərəncamlarda dərman vasitələrinin idxalının 180 gün müddətində həyata keçiriləcəyi qeyd olunub.

Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsində idmançılarla görüş keçirilib

Martin 10-da Milli Məclis sədrinin müavini, Gənclər və idman komitəsinin sədri Adil Əliyev Olimpiya Oyunlarının mükafatçıları, dünya və Avropa çempionatlarının qalibləri Rövşən Bayramov, Hacı Əliyev, Həsən Əliyev, Cəbrayıl Həsənov, Əlisa Abbasov, həmçinin bir qrup fəal gənclə görüş keçirib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdik ki, vitse-spiker ölkəmizdə bədən tərbiyəsi və idman siyasətinin, habelə gənclərlə bağlı aparılan işlərin daim ön planda olmasından, bu sahədə Gənclər və İdman Nazirliyinin, Milli Olimpiya Komitəsinin, habelə Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin fəaliyyətindən danışaraq, ölkə başçısının idmançılara diqqət və qayğısından məmnunluğunu ifadə edib.

Görüşdə Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuzun həyata keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatla ölkəmizin tarixində yeni səhifə açılmasından, hazırda işğaldan azad edilmiş

ərazilərimizə böyük qayıdışın təmin olunması üçün görülən işlərdən danışılıb.

Adil Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının qurultayında dövlət başçısının səhid ailələrinin və qazilərin daim diqqət mərkəzində saxlanması barədə fikirlərini xatırladaraq ölkəmizdə bu sahədə aparılan işlərdə hər kəsin səfərbər olmasının vacibliyini vurğulayıb.

Səhəbt zamanı vitse-spiker Olimpiya Oyunlarının mükafatçısı Rövşən Bayramovun Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü təyin edilməsi münasibətilə təbrik edərək idmançılarımızın ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında da yaxından iştirakını yüksək qiymətləndirib.

Görüşdə gənclərin idmana marağının artması, bu amilin gənclərdə vətənpərvərlik hissəsinin formalaşmasına təsiri və onların zərərli vərdişlərdən uzaq olmasında rolunu barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda ölkəmizi beynəlxalq yarışlarda uğurla təmsil edən idmançılara, habelə Vətən müharibəsində xidmətlər göstərən bir qrup şəxssə Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin Fəxri fərmanı təqdim edildi.

Milli Məclisin plenar iclasında Nazirlər Kabinetinin hesabatı dinlənəcək

Martin 16-da Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçiriləcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, plenar iclasda Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci ildə fəaliyyəti haqqında hesabat məruzəsi dinlənəcək.

Azərbaycanın və Polşanın xarici işlər nazirləri arasında telefon danışıqları olub

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Polşanın xarici işlər naziri Zbiqnyev Rau arasında telefon danışıqları olub.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, nazir Ceyhun Bayramov bölgədə mövcud olan vəziyyət, 2020-ci il 10 noyabr və 2021-ci il 11 yanvar tarixli üçtərəfli bəyanatların həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələlər, o cümlədən ölkəmiz tərəfindən bu istiqamətdə görülən işlər barədə polşalı həmkarına məlumat verib.

Nazirlər həmçinin ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin müxtəlif məsələləri, o cümlədən siyasi dialoquq uğurla davam etdirilməsi, iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, bu xüsusda, iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyaın fəaliyyəti, habelə parlament xətti də daxil olmaqla yüksəkseviyyəli qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparılıb.

Telefon danışıqları zamanı tərəflər digər qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri də müzakirə ediblər.

Polşa naziri Zbiqnyev Rau öz tərəfindən üçtərəfli bəyanatların icra edilməsi, ölkələr arasında münasibətlərin normalaşması və bu xüsusda, beynəlxalq qurumların rolunu əhəmiyyətini qeyd edib.

Nazirlər həmçinin ikitərəfli əməkdaşlıq gündəliyinin müxtəlif məsələləri, o cümlədən siyasi dialoquq uğurla davam etdirilməsi, iqtisadi sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, bu xüsusda, iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyaın fəaliyyəti, habelə parlament xətti də daxil olmaqla yüksəkseviyyəli qarşılıqlı səfərlərin həyata keçirilməsi məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparılıb.

Telefon danışıqları zamanı tərəflər digər qarşılıqlı maraq doğuran məsələləri də müzakirə ediblər.

Ekoloji Məsələlər üzrə İşçi Qrupun növbəti iclası

Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ekoloji məsələlərin mərkəzləşdirilməsi qaydada həll edilməsi üçün yaradılmış Əlaqələndirmə Qorqarğınının nazirliyi tərəfindən icra edilən işlərin nəzərdə tutulan Ekoloji Məsələlər üzrə İşçi Qrupunun növbəti iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, azad edilmiş torpaqlarda ekoloji məsələlərin təşkilatı işlərinin əlaqələndirilməsi məqsədilə aidiyyəti dövlət orqanlarının nümayəndələrinin cəlb olunduğu Ekoloji Məsələlər üzrə İşçi Qrupu işğaldan azad olunan ərazilərdə ətraf mühitə və təbii sərvətlərə vurulan zərərini ilk qiymətləndirilməsi, bioloji müxtəlifliyin bərpası, su ehtiyatlarının idarə edilməsi, ətraf mühitin monitorinqinin aparılması, hidrometeoroloji şəbəkənin bərpası, mövcud mineral xammal resurslarının monitorinqi və ehtiyatlarının yenidən qiymətləndirilməsi, müvafiq tematik və topoqrafik xəritələrin hazırlanması, faktiki əkin altında olan ərazilərin müəyyənəndirilməsi, deqradasiya olunmuş torpaqların bərpası, kənd təsərrüfatı sahələri üçün müvafiq resursların planlaşdırılması, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə ərzaq və qida təhlükəsizliyi məsələlərinin təmin edilməsi üzərində işləyir.

Aidiyyəti qurumlar tərəfindən Qrupun sahəvi tədbirlər planının icrasına başlanılıb. Belə ki, ekoloji vəziyyətin qiymətləndirilməsi üçün işğaldan azad edilmiş rayonlarda kompleks monitorinqlər aparılır və transşərhədlər çaylara nəzarət edilir.

Zəngilan rayonunda yerləşən Bəsitçay Dövlət Təbii Qoruyunda qiymətləndirmə və bərpa işlərinin planlaşdırılması üçün Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının mütəxəssislərinin iştirakı ilə ərazidə monitorinqlər aparılır. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə radioloji və radioekoloji vəziyyətin öyrənilməsi məqsədilə aidiyyəti dövlət orqanları ilə birgə plan-proqram hazırlanıb və sahəvi plana əlavə olunub.

Kəlbəcər rayonu ərazisində mövcud olan termal-mineral su yataqlarının vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədilə hidrokimyavi monitorinq işləri aparılır və monitorinq nəticələri işğaldan əvvəlki dövrün məlumatları nəzərə alınmaqla təhlil olunub.

Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında filiz və qeyri-filiz, inşaat materialları yataqlarında geoloji-axtarış və qiymətləndirmə işləri, Kəlbəcər və Şuşa rayonlarında yeraltı şirin su və termal-mineral suların monitorinq və qiymətləndirmə işləri üzrə layihələr hazırlanıb və hazırda sahə işləri planlaşdırılır. Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə 13 filiz yatağının fond məlumatları əsasında xəritələri hazırlanıb.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpaolunan enerji mənbələri potensialının ölçülməsi məqsədilə Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin əməkdaşları tərəfindən Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı və Laçın rayonlarında potensial günəş enerjisi ərazilərinə baxış keçirilib və Zəngilan rayonunda ölçmə-müşahidə stansiyası quraşdırılıb.

Hidroenerji potensialından səmərəli istifadə ilə bağlı İşçi Qrupun aidiyyəti qurumları tərəfindən müvafiq işlər aparılır. Regionda baliqçılığın inkişaf etdirilməsi məqsədilə baliqçılıq təsərrüfatlarının yaradılması üçün münasib ərazilərin müəyyən edilməsi, həmçinin mövcud olmuş və dağıdılmış təsərrüfatların bərpası üçün işlər aparılır.

Sahəvi Tədbirlər Planına uyğun olaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə hərbi əməliyyatlar nəticəsində torpaqlarda baş vermiş deqradasiyanın peyk təsvirləri əsasında ilk qiymətləndirilməsi və xərnləşdirilməsi işləri aparılır. Deqradasiya olunmuş torpaqların bərpası üçün qrupun aidiyyəti elmi institutları tərəfindən qiymətləndirmə işləri aparılır. İşğaldan azad edilmiş rayonlarda kənd təsərrüfatı fəaliyyətinin bərpası və təşkilatı məqsədilə peyk təsvirləri əsasında potensial əkin sahələri müəyyən olunmuş və xərnləşdirilmişdir.

Qrup fəaliyyətini idarəetmə Mərkəzinin digər işçi qrupları ilə sıx əlaqə və məlumat mübadiləsi formatında həyata keçirilməkdədir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 24 noyabr tarixli Sərəncamı ilə yaradılmış Əlaqələndirmə Qorqarğınının Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyev rəhbərlik edir.

Daha bir şəhidimizin yeni doğulan övladının zəruri xərcləri “YAŞAT” Fondu tərəfindən qarşılıb

Vətən müharibəsindən sonra dünyaya gələn şəhid övladları üçün “YAŞAT” Fondunun layihəsi davam edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, daha bir şəhidimizin yeni doğulan övladının, şəhidimiz Nurlan Mustafayevnin övladı Nurlanın zəruri xərcləri fond tərəfindən qarşılıb. Bu məqsədlə anaya 1000 AZN təqdim olunub və dünyaya yeni göz açan körpənin adına 5000 AZN-lik hesab açılacaq. Həmin hesabla vəsait fonda edilən ianələr hesabına toplanmış məbləğdən köçürülür. Həmin məbləğin üzərinə mütəmadi olaraq faiz toplanacaq və şəhid övladı 16 yaşına çatdıqdan sonra toplanan məbləği özü hesabından çıxara biləcək. Qeyd edək ki, bankla ana arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən bəzi zəruri hallarda ana həmin vəsaiti daha tez çıxara biləcək. Həmçinin ana həmin məbləği istənilən valyutaya da dəyişə bilər.

Allah şəhidimizə rəhmət etsin!
Xatırladaq ki, “YAŞAT” Fonduna müraciət etmək və fondun fəaliyyəti ilə tanış olmaq üçün yashat.gov.az portalı istifadədədir. Fondun hesabatlığı ilə tanış olmaq üçün keçid: <https://yashat.gov.az/report/tableau>
Həmçinin fondun 8110 “Çağrı” Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Erməni əsilli Maral Nacaryan Türkiyə üzərindən Livana geri göndərilib

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva KİV-in erməni əsilli saxlanılan şəxs Maral Nacaryanla bağlı sualını cavablandırır.

AZƏRTAC-ın məlumatına görə, Leyla Abdullayeva suala cavabında bildirib ki, Livanın Burc Hamud ərazisində anadan olan Maral Nacaryan (Marallé Najarian) həm Ermənistan, həm də Livan vətəndaşlığına malikdir. Keçmiş mün-

qışə bölgəsində Azərbaycan hüquq mühafizə orqanları tərəfindən birgə yaşadıqı erməni əsilli Livan vətəndaşı ilə birlikdə saxlanılıb.

O, Azərbaycan ərazisinə qanunsuz daxil olması və Azərbaycan qanunvericiliyini pozan digər hərəkətlərə yol verməsi barədə itfaddır.

Azərbaycan tərəfinin nümayiş etdiyi humanizm nəticəsində M.Nacaryan bu ilin 10 mart tarixində azad edilmişdir.

Qeyd etmək istərdik ki, o, şəxsən Ermənistana deyil, Livana qayıtmışdır.

üstünlük verib. Qeyd etmək istərdik ki, Rusiya tərəfi ilə aparılan müzakirələr nəticəsində Livan vətəndaşı olduğu üçün onun Rusiya ərazisində göndərilməsi mümkün olmayıb. Bu səbəbdən M.Nacaryan Türkiyə üzərindən Livana geri göndərilib.

Ümumiyyətlə bildirmək istərdik ki, hazırda Azərbaycanda saxlanılan erməni əsilli qadın yoxdur. Vətən müharibəsi zamanı saxlanılan 5 qadının hamısı, əksəriyyəti isə həttə hərbi əməliyyatlar zamanı azad edilmişdir.

FHN gözlənilən hava şəraiti ilə əlaqədar əhaliyə müraciət edib

Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) hava şəraitinin kəskin pisləşəcəyi ilə əlaqədar əhaliyə xəbərdarlıq edib.

FHN-in Mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a daxil olan müraciətində bildirilib ki, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin məlumatına görə, bu gündən Azərbaycanın şimal və qərb rayonlarından başlayaraq martın 13-ü səhərdək ölkə ərazisində hava şəraiti qeyri-sabit keçəcək, yağintılı olacaq, havanın temperaturu aşağı düşəcək. Xüsusilə Bakıda və

Abşeron yarımadasında güclü külək esəcəyi, çovğun olacağı, qar yağacağı, bəzi yerlərdə intensiv olacağı, əsasən dağlıq və dağətəyi rayonlarda yolların buz bağlayacağı gözlənilir.

Gözlənilən hava şəraiti ilə əlaqədar Fövqəladə Hallar Nazirliyi bir daha əhaliyə müraciət edərək təhlükəsizlik naminə ciddi zərurət olduğunu güclü küləklə və çovğundan qorunmağa çağırır. Həmçinin hava şəraiti qeyri-sabit keçəcək, yağintılı olacaq, havanın temperaturu aşağı düşəcək. Xüsusilə Bakıda və

konstruksiyalı və müvəqqəti tikililərdən, bina və reklam lövhələrindən uzaq durun, elektrik dirəyi və meyllilərin, hündür ağacların altında dayanmayın. Bu zaman diqqətli hərəkət edərək yaxınlıqdakı binanın zirzəmisində və ya möhkəm tikildə daldalanmağa çalışın.

Buz bağlamış yollarda hərəkət edərkən ayaqqabınızı sürməyə qarşı hazırlayın - ayaqqabının dabanına metal basma, quru altlığı isə yapışqan plastir, yaxud izolyasiya lentli yapışdırın. Altlığı qum və ya sumbata kağızı ilə sürün.

Ehtiyatla, tələsmədən, ayaqqabınızı yere bütövlükdə basaraq addımlayın. Bu zaman ayaqlar əzələ zəifləmiş, əllər boş olmalıdır.

Yaşlı insanların rezin uculuqlu əsadan, yaxud ucları batıcı olan xüsusi çubuqdan istifadə etməsi tövsiyə olunur.

Sürüşməz, zərbənin gücünü azaltmaq üçün oturun. Yıxılarda özünüzə toparlayın, qollarınızı büküb diyərlənək zədə almaqdan qorunun. Unutmayın, qaydalarla bəlgənlik - həyatımızda təhlükədir. Təhlükə zamanı 112-yə zəng edin!

30 kiloqramadək narkotik vasitənin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkə ərazisinə keçirilməsinin qarşısı alınıb

Dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində sərhəd mühafizə və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, son günlərdə Xidmətin əməkdaşlarının sayıqlığı nəticəsində növbəti dəfə təxmini çəkisi 30 kiloqram olan narkotik vasitənin, psixotrop və güclü təsiri maddələrin, eləcə də silah-sursatın dövlət sərhədindən qaçaqmalçılıq yolu ilə Azərbaycan Respublikasına keçirilməsinin qarşısı alınıb.

Fevralın 27-də DSX-nin Sərhəd Qoşunlarının “Horadiz” sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində Beyləqan rayonunun İmamverdi kəndinin yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının xidməti sahəsində şübhəli şəxs qismində saxlanılan 1991-ci il təvəllüdü Cəlilabad rayon sakini Xəlilov Natiq Mais oğlunun əlinəki bağlamaya baxış zamanı içərisində 3 kiloqram 87 qram qurudulmuş marixuana, 2 kiloqram 941,4 qram heroin, 730 həb metadon, 120 kapsul preqabalin, 1 kiloqram 945,8 qram metamfetamin, həmçinin 9 millimetr kalibrli “Barreda A6” və 8 millimetr kalibrli “Lord T822” markalı tapançalar aşkarlanaraq götürüldü.

Martın 4-də Füzuli rayonunun Arayatlı kəndinin yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının xidməti sahəsində bir nəfər ərazidən bağlama götürərək hədis yerindən uzaqlaşmağa cəhd edərkən əlinəki bağlamaya baxış zamanı 1990-cı il təvəllüdü Nəcəfzadə Ceyhun Eyvaz oğlu olması müəyyən edilmişdir. Həmin şəxsin əlinəki bağlamaya baxış zamanı 192,8 qram heroin, 982,2 qram tiryək, 3 kiloqram 7,1 qram heşiq qətranı, 60 ədəd metadon, 100,1 qram metamfetamin, 224 kapsula preqabalin həbləri aşkarlanıb.

Martın 6-da Beyləqan rayonunun İmamverdi kəndinin yaxınlığında yerləşən sərhəd zastavasının xidməti sahəsində dövlət sərhədinin gücləndirilmiş üsulla mühafizəsi üzrə tədbirlər nəticəsində sərhədboyu ərazidə hərəkətdə olan “Nexia Ravon” markalı 90-PN-378

dövlət nömrə nişanlı avtomobil içərisində üç nəfər sərnişin ilə birlikdə saxlanılıb. Avtomobilə baxış zamanı göy rəngli bağlamanın içərisində 16 kiloqram 983,18 qram tiryək və 400 ədəd M40 həbləri aşkarlanaraq götürüldü. Avtomobiləki şəxslərin Bakı şəhər sakinləri 1998-ci il təvəllüdü İbrahimov Zaur Mehdi oğlu, 1998-ci il təvəllüdü Zeynalov Ramiz Rafiq oğlu və Şamaxı rayon sakini 1998-ci il təvəllüdü İbadov Servin Sərvər oğlu olması müəyyən edilmişdir. Araşdırma zamanı onlar törətdikləri cinayət əməllərini etiraf edərək əraziyə narkotik vasitə götürməyə gəldiklərini bildirdilər.

Bütün faktlar üzrə cinayət işləri başlanılıb. Saxlanılan şəxslər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq bərələrdə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Biz birlikdə güclüyük!

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına 608 yeni yoluxma qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus infeksiyasından 128 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 608 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 5 nəfər vəfat edib.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 238 min 383 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması müəyyən edilmişdir. Onlardan 230 min 244 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3262 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 4877 nəfərdir.

Otan müddət ərzində 2 milyon 682 min 116 test aparılıb. Bugünkü test sayı isə 10 min 503-dür.

118 mindən 118 milyona...

Son 1 ildə koronavirusa yoluxanların sayı min dəfə artıb

Əvvəl 1-ci səh.

Bele ölkələrin ümumi sayı 111-ə çatıb. Cənubi Afrika Respublikasında aşkar edilmiş 501y.V2 ştamının yayılma coğrafiyası 58 dövlətə qədər genişləndi. İlk olaraq Braziliya və Yaponiyada aşkarlanmış P.1 ştamını isə hazırda 32 ölkədə dövr edir. Bu barədə ÜST-nin həftəlik epidemioloji bülletenində yazılır.

Qeyd edilir ki, VOC 2020/12/01 ştamının insanları yoluxdurma biləcəyi əvvəl mələm olan SARS-CoV-2 koronavirus ştamından 36-75 faiz daha yüksəkdir. Mütəxəssislər xəstəliyin və ölümlərinin daha ağır gedişinin mümkün yüksək riskinə işarə edirlər.

Koronavirus 501y.V2 növünə gəldikdə, o, martın 2-dən bəri üç ölkədə əlavə olaraq aşkar edilmişdir, onları ümumi sayı 58-ə çatıb. ÜST-də olan məlumata görə, bu ştamın, ilkin SARS-CoV-2 ştamından 1,5 dəfə daha yoluxucudur. P.1 ştamını 32 ölkədə dövr edir və bir həftə ərzində bele ölkələrin sayı 35-ə çatıb.

Bu bir il ərzində alimlər koronavirus genomunu tez bir zamanda deşifrə etməyə və infeksiya ilə mübarizə aparmaq üçün vaksinlər hazırlamağa nail olublar. Lakin onlar hələ də pandemiyanın yaranma mənbəyini müəyyən edə, iqlim və sosial-iqtisadi şəraiti oxşar olan ölkələrdə infeksiyanın tamamilə müxtəlif yollarla yayılmasının səbəblərini izah etməyə nail ola bilməyiblər.

Bir neçə aydır ki, ölkələr təhlükəli virusla mübarizədə ən effektiv üsul olan vaksinasiyaya start veriblər. Azərbaycan da daxil olmaqla bir çox dövlətdə əhali koronavirusa qarşı peyvənd olunur. Ölkəmizdə koronavirus əleyhinə vaksinasiya prosesi yanvarın 18-də Azərbaycan Respublikasında COVID-19 xəstəliyi əleyhinə 2021-2022-ci illər üçün Vaksinasiya Strategiyası'na uyğun olaraq başlandı. Ölkəmiz Çində istehsal edilmiş “CoronaVac” peyvəndi ilə vaksinasiya aparır. Bu vaksinin 4 milyon dozasının alınması barədə müqavilə bağlanıb. Müqavilənin dəyəri 85158.5

min manat təşkil edir. Hazırkı dövrdə ölkəmizdə koronavirus infeksiyasına qarşı 436 849 nəfər peyvəndlənmə prosesinde iştirak edib. Vaksinasiya respublikamızın bütün rayonlarında uğurla davam etdirilir.

Koronavirus infeksiyasına qarşı aparılan vaksinasiya ilə bağlı Səhiyyə Nazirliyinin baş infeksionisti Teyyar Eyvazov də əhaliyə müraciət edib. O deyib ki, artıq bir ildən çox müddətdir COVID-19 pandemiyası dünyanın hər yerində, o cümlədən ölkəmizdə də təyən edərək həyatımızı çətinləşdirir, xeyli sayda insanın xəstələnməsinə və itkilərə səbəb olub. Pandemiyanın ilk gündən dövlətimiz bu infeksiyaya qarşı bütün resurslarını səfərbər edərək mübarizə aparır. Təəssüf ki, virusa qarşı hələlik effektiv dərman vasitəsi tapılmayıb. Belə bir durumda pandemiya ilə mübarizənin ən önəmli yolu onun profilaktikasıdır. İlk aylarda bunlar yalnız müxtəlif gigiyenik qaydalara və karantin tədbirlərinə əməl olunması ilə məhdudlaşdırsa da, artıq insanların xilası üçün daha effektiv və etibarlı vasitə olan vaksinlər də təbii olub. Vaxtilə insanların kütləvi ölmünə səbəb olmuş təbii çiçək xəstəliyinə də məhz vaksinasiya yolu ilə qalib gəlinib. Vaksinasiya nəticəsində qızılca, difteriya, göy öskürək və s. kimi bir sıra infeksiyalarla xəstələnmə halları xeyli azalıb, yüz minlərlə insanın həyatı xilas edilmişdir.

Baş infeksionistin sözlərinə görə, indiyədək yeni koronavirus infeksiyasına qarşı müxtəlif vaksinlər hazırlanıb. Bəzilərini hazırlama mətdələri elmi tərəqqinin ən son nailiyyətlərinə əsaslanır. Artıq əminliklə demək olar ki, hazırlanmış və təbii qəna icazə verilməsin bütün vaksinlərin yetərli effektivliyi və təhlükəsizliyi aparılmış çoxsaylı elmi araşdırmalarla sübut olunub. Ölkəmizdə istifadə olunan peyvənd də təhlükəsizliyi və effektivliyi dərəcəsi ilə insanın sağlamlığına təhlükə törətməyən üsulla, inaktivləşdirilmiş, yeni ölü virusdan hazırlanıb. “Hər bir vaksinin yay təsiri mövcuddur. Bu, əsasən,

az hallarda rast gəlinən, zəif ifadə olunmuş və qısa müddətli, ineksiya yerində mülayim ağrı hissi, qızıntı, yüngül ümumi zəiflik, baş ağrısı, subfebril hərarət və sairədir. Bu əlamətlər orqanizmin yeridilən yad maddələrə qarşı verdiyi təbii reaksiyasıdır və immun sistemini yetərli fəaliyyətini əks etdirir. Təbii olunan vaksinin qeyd olunan xüsusiyyətləri ölkə üçün vaksin seçimi zamanı bu sahənin əksər aparıcı alim və mütəxəssisləri tərəfindən nəzərə alınaraq dəstəklənib və müvafiq dövlət qurumlarına tövsiyə edilmişdir. Nazirlər Kabineti tərəfindən qəbul olunan “Vaksinasiya Strategiyasına” əsasən artıq xeyli vətəndaşımız peyvənd olunub. Vaksinasiya prosesi davam edir”.

T.Eyvazov qeyd edib ki, vaksinasianın məqsədi yoluxma hallarının əhəmiyyətli azalmasına nail olmaqla infeksiyanı nəzarət olunan həddə saxlamaq, ölüm hallarını minimuma endirməkdir. Lakin bu məqsədə yalnız əhalinin ekseriyatı peyvənd olunduqdan sonra çatmaq mümkündür. “Lazımı sayda preparatın ölkəyə birincilər sırasında gətirilməsini təmin etmək dövlətimizin nailiyyəti təşkil edir. Təəssüf ki, dövlətimizin bu uğuruna kölgə salmaq istəyənlər də var. Son günlər sosial şəbəkələrdə peyvənd edilən vətəndaşların iflic olması, ağır xəstələnməsi, həttə ölümü, vaksinasianın gələcəkdə sonsuzluğa səbəb olacağı barədə heç bir elmi əsas olmayan və həqiqəti əks etdirməyən məlumatlar yayılıb. Bu cür yoxlanılmayan sayıqların tarajlanaraq insanlarda çaşqınlıq yaradır. Amma Səhiyyə Nazirliyinə indiyədək vaksin olunan insanların bu təbii qeyri-adi ağırlaşmalar barədə heç bir məlumat daxil olmayıb. Bir daha əhalinin nəzərinə çatdırırıq ki, əgər peyvənddən sonra hər hansı bir güclü reaksiya baş verərsə, bu haqda mütəxəssislərlə müvafiq tıbb qurumlarına müraciət etsinlər.

Artıq 400 mindən çox vətəndaşımız peyvənd olunub və hər gün vaksin olunan üçün minlərlə insan könüllü olaraq müvafiq tıbb idarələri-

Ötən gün Azərbaycanda 11 mindən çox vətəndaşa COVID-19 əleyhinə peyvənd vurulub

Martın 10-da Azərbaycan Respublikasında 11 min 447 nəfər yeni koronavirus (COVID-19) infeksiyasına qarşı vaksinasiya olunub.

AZƏRTAC koronavirusinfo.az saytına istinadla xəbər verir ki, hazırkı dövrdə ölkəmizdə 436 min 849 nəfər COVID-19 əleyhinə peyvəndlənmə prosesinde iştirak edib.

Vaksinasiya prosesi respublikamızın bütün rayonlarında uğurla davam edir.

ne müraciət edir. Sevidirici haldır ki, peyvənd olunanların sayı bir il ərzində bu infeksiya ilə xəstələnlərin rəsmi statistik göstəricilərini üstələyib. Bu o deməkdir ki, yaxın gələcəkdə bu qədər insan infeksiyaya yoluxmayacaq və həttə az sayda yoluxmalar olsa bele onlar arasında ölüm halları baş verməyəcək. Tezliklə peyvəndlənmənin müsbət effekti hər birimiz öz həyatımızda hiss edəcəyik. Şəyilərə deyil, elmi faktlara əsaslanaraq peyvənd kampaniyasında könüllü iştirak edin ki, bu infeksiyaya qalib gələk və normal həyatımıza qayıdaq”.

Azərbaycanda iki aya yaxındır vaksinasiya prosesi aparılırsa da, əhalinin ekser hissəsi peyvənd olunmadığı halda yoluxma riski qalacaq. Son günlər koronavirusa yoluxma sayı ilə bağlı vəziyyət ürəkəcan deyil. Karantin rejiminin yumşaldılmasından sonra yoluxma sayında artım müşahidə olunmaqdadır. Əslində, bu gözlənilən idi. Çünki əvvəl də yozlaşdımlardan sonra insan təması daha da artıdığı üçün yoluxma sayında artım müşahidə olunmuşdu. Digər tərəfdən, sosial məsafənin qorunması, tibbi maskadan düzgün istifadə edilməməsi, gigiyenik qaydalara əməl olunmaması da gündəlik statistika artım yaradır. Etiraf edək ki, yoluxma sayı insanların bir-birinə qonaq gətməsi, sıx təması nəticəsində artır. Bu baxımdan Novruz bayramında insanların sıx gediş-gəlişinin olması yoluxma sayının artmasına, xəstəliyin sürətlə yayılmasına təsir göstərə bilər. Ona görə də mütəxəssislər hər kəsi bayramı evində qeyd etməyə, bir-biri ilə sıx təmasda olmamağa çağırırlar. Eyni zamanda peyvənd olunmayanlar varsa, qısa zamanda poliklinikalara müraciət edib, vaksin vurdursunlar. Unutmayın ki, könüllü vaksinasiya olunmaqla, tibbi maskalardan düzgün istifadə etməklə, sosial məsafə qoruyub, gigiyena qaydalarına riayət etməklə pandemiyaya qalib gələ bilərik.

Xəyalə MURADLI, “Azərbaycan”

Ermənistan prezidenti yenə də Paşinyana qarşı çıxdı

Əvvəl 1-ci səh.

Bütün bunların fonunda erməni iqtisadçılarını təşviş salan daha bir məqam diqqət cəlb edib ki, bu da xaricdən pulköçürmənin azalmasıdır. Rəsmi rəqəmlər son dövrlərdə pulköçürmələrinin həcmində azalmağa başlayıb. Avtomobiləki şəxslərin Bakı şəhər sakinləri 1998-ci il təvəllüdü İbrahimov Zaur Mehdi oğlu, 1998-ci il təvəllüdü Zeynalov Ramiz Rafiq oğlu və Şamaxı rayon sakini 1998-ci il təvəllüdü İbadov Servin Sərvər oğlu olması müəyyən edilmişdir. Araşdırma zamanı onlar törətdikləri cinayət əməllərini etiraf edərək əraziyə narkotik vasitə götürməyə gəldiklərini bildirdilər.

Bütün faktlar üzrə cinayət işləri başlanılıb. Saxlanılan şəxslər təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq bərələrdə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

“İravnuk” qəzetinin verdiyi xəbərə görə, aprel ayından etibarən ölkədə ərzaqların qiymətində bahalaşma olacaq: “Müharibədən sonra ölkə iqtidarı bahalaşmanın qarşısını almaq üçün bütün imkanlardan istifadə etdi. Lakin aprel ayının ortalarından başlayaraq hökumətin “süni müdaxilələri” təsirsiz qalacaq. Tərəvəzdən başqa bütün qida növlərində bahalaşma olacaq”. Qəzet qeyd edir ki, kənd təsərrüfatı naziri paytaxt Yerevanda tərəvəzin qiymətinin bahalaşmasının qarşısını almaq üçün yeni bazar açmaq qərarına gəlib. Lakin bunlar əhalini aldatmaqdan başqa bir şey deyil.

Bütün bunlar bir daha Ermənistan siyasəti və sosial-iqtisadi vəziyyətinin gərçin olaraq qaldığını göstərir.

Elçin CƏFƏROV, “Azərbaycan”

VƏTƏN SƏNƏ OĞUL DƏYİR

Bu kənd "kürəyini söykədiyi" Genqüzey, Dolmatlı, Keçməl dağlarından bolluca dəyanət payı alıb. Odur ki, övladları ta qədimdən bütün dövrlərdə qeyrətləri və igidlikləri ilə fərqləniblər. Burada hər körpənin ayağı yer-tanda, ağı kəsməyə başlayanda ona kəndə doğru "qanad açan" özəmətli Qara Qayanı göstərirlər: "Bax, gör necə böyükdür!" Dili təzə açılan uşaq da sözləri bölə-bölä toqraqlayır: "Bö-yük-dür..."

Bələcə, bu kəndin balaca sakinləri vüqarlı dağların etəklərində, qayalardan süzülüb gələn dumduzu Axınca çayının qırağında, nərgizliləli Övri Dərədə müdrik ağsaqqallardan həyat dərəsi alala saflıq, vətənsəvarlik, mənəvi böyüklük əxz edirlər. Elburusla Elşad kimi...

Səhətimiz Tovuzun Ağdam kəndi, bu kənddə yaşayan iki bacının iki mərəd oğlu və şəhidlik zirvəsində dayanan o igidlərin hərsinin Vətənə əmanət etdiyi iki ciyər-parasından gedir.

Ağdam Tovuz rayonunun sərhəd kəndlərindəndir. Kənd 30 il mənfur qonşularımızın hücumlarına, aramsız atəşlərinə məruz qalıb. Ancaq camaat dözüb-dayanıb, başpapaqlılar isə münafiqşənin lap əvvəlindən çöllərə-düzlərə, dağların döşünə səpələnərək sinələrini yurda sipər ediblər.

Bu kəndin Məmmədali Tağıyev, Mirəziz Əzizov, Səhib Hüseynov, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Nəziq Yusifov kimi torpaq və qeyrət naminə həyatından keçən oğulları olub. Erməni vandalları uşaq qatili olduqlarını burada da göstərirlər. Məktəb yaşlı Şahvələdi öz həyatında ot biçərək qətlə yetiriblər. İsa Əliyev, Nəziq Yusifov, Cümşüd Məmmədali oğlu, Mətləb Bağirov, Çervon kişinin iki övladı - Rəhman və Rafiq, digər kənd sakinləri 1990-cı illərdə yağıya aman vermədikləri qürurla xatırlayırlar.

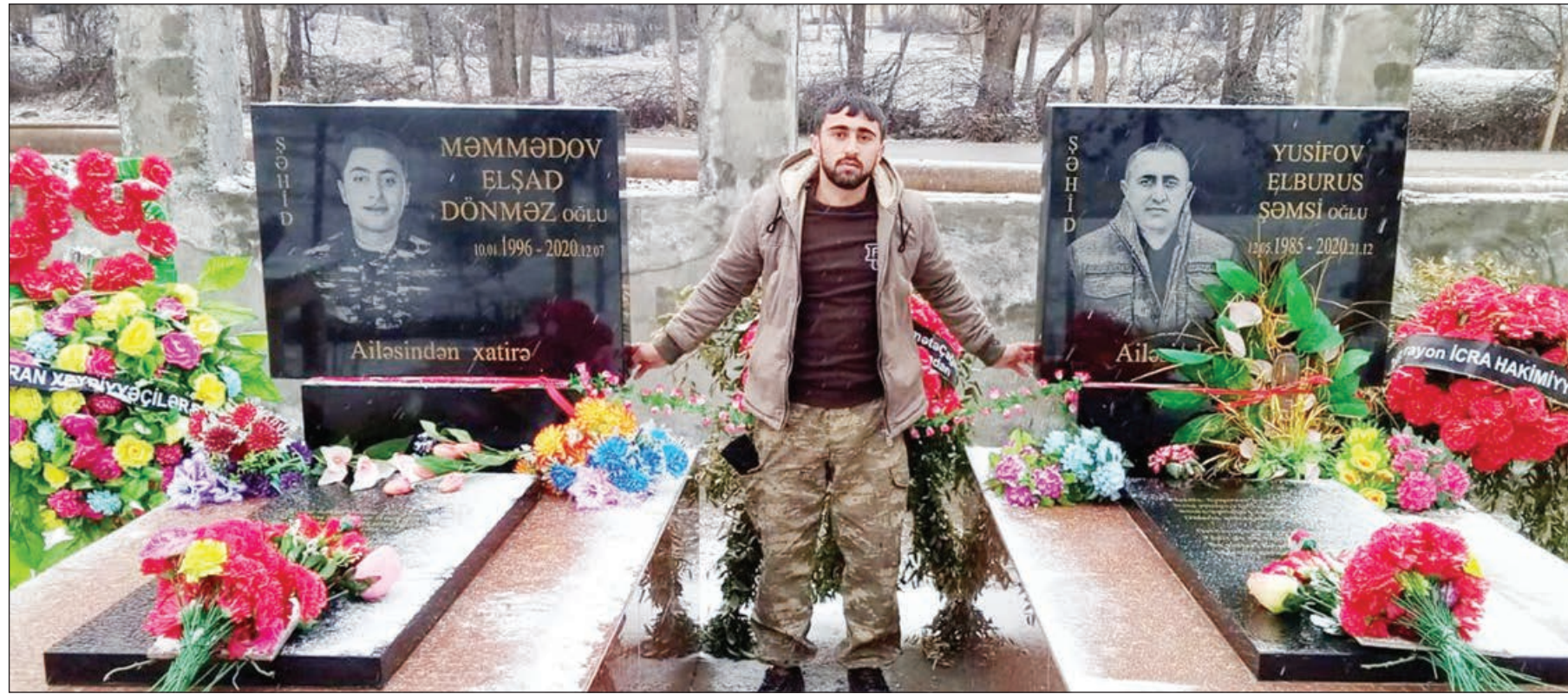
Sonralar artıq ordumuz formalaşdı, təkmilləşdi, gücləndi və Ağdam kəndinin müdafiəsi də möhkəmləndi. Lakin erməni faşistləri öz mənfur niyyətlərindən əl çəkə bilmədilər. Nəhayət, 2020-ci ilin qanlı iyul hadisələrini törettilər. Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri növbəti təxribata əl ataraq iyulun 12-də günorta saatlarından Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu sahəsində atəşkə rejimini kobud şəkildə pozdular, artilleriya qurğularından istifadə etməklə mövqələrimizi atəşə tutdular, hücumu keçməyə cəhd göstərdilər.

Düşməne adekvat tədbirlər nəticəsində lazımi cavab verildi. Lakin nərəmərd qonşunun kənlə yeni ərazilər işğal etmək düşməndi. Odur ki, dayanmaq bilmirdi. Aramsız atəşlər nəticəsində kən-

də böyük maddi ziyan dəydi. 77 yaşlı ağsaqqal Əziz kişinin günahsız qanı axıdı.

Ağır döyüşlər getdi. Bu, həmin döyüşlər idi ki, orada general Polad Həşimov öz igid əsgərləri, silahdaşları ilə birlikdə şəhid oldu. Onların arasında Ağdam kəndinin sakini, çavuş Elşad Dönməz oğlu Məmmədov da var idi.

Deyinir, Elşad generalın bel bağladığı, xətrini çox istədiyi döyüşçülərdən imiş. "Mənim bu Qara Qaya sədimi keçməyə heç bir erməninin hüneri çatmaz" deyirmiş torpaq təəssübkeşi olan Vətən sevdalı bu gənc. Elə

duğu 32 nəfərlik hərbiçilər dəstəsi qəhrəmancasına həlak oldu...

Şəhidimizin uğurlu Azərbaycan bayrağına bükülmüş tabutu kəndə xeyli sonra - dekabrın 21-də gətirildi. Vıdaya el axışdı. Yaxından-uzaqdan, hətta Bakıdan gələnlər vardı. Və o gün kənd sakini, keçmiş döyüşçü Rəsim Hüseynov onların yanında bir həqiqət dilinə gətirdi, çoxlarının bəlkə də dərinliyinə varamadığı bir məqam toxundu:

- Doğrudan da ot kökü üstündə bitir, - dedi. - Bir neçə əsr bundan əvvəl kəndimizin Yusif ağa adında yerləşməsi tələyin gərddişi ilə çar Rusiyasının ordusunda xidmət etməli olmuş və igidliyi ilə fərqlənmişdir. Deyilənlərə görə, çar tərəfindən yüksək çinə (keçmişdə Rusiya hərbiçilərinin xidmət dərəcəsi), beş ordenə və maddi mükafatlara layiq görülmüşdür. Çox illər sonra o kişinin adını daşıyan nəticəsi Yusif Sadiqov İkinci Dünya savaşında Hitler faşizmi ilə döyüşlərdə göstərdiyi hünərlərə görə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı kimi yüksək ad almışdır. Şəhidimiz Elburus Yusifov Yusif Sadiqovun dayısı Əli müəllimin nəvəsidir. Digər dayısı Yunis kişinin nəvəsi Nəziq Yusifov isə Birinci Qarabağ müharibəsində şəhadətə çatmış, ölmündən sonra ona Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı verilmişdir. Şəhidimiz Elşad Məmmədov isə Yusif Sadiqovun əmisi qızı Məhəbbət xanımın nəvəsidir. Elşadın ata tərəf nəvəsi - Məmmədovlar da mərəd və çoxcaq kişilər olublar...

Bələcə, nəsilər dəyişir, qəhrəman xalqımızın qanında-canında, gənində olan torpaq sevgisi, Vətən təəssübkeşliyi, qeyrət və mərdlik dəyişmir. İndi bu xalqın ilham Əliyev kimi müdrik lideri və yenilməz sərkərdəsi olduğu kimi, Elşad və Elburus kimi torpaq uğrunda canından qaçan və hər an bütün varlığı ilə buna hazır olan minlərlə gənc var. Bu iki xalqağlunun uyuduğu Ağdam kəndinin Şəhidlər diyabanını ziyarət edərkən bir daha düşüncəyə: belə igidlər olan xalqın torpağı heç vaxt yağının ola bilməzdi və olmayacaq! Günay və Qönçə də belə düşünür. Bunlar iki şəhidimizin dörd oğlu əmanət etdiyi ömür-gün yoldaşlarıdır. Onlar Elmdar, Şəmsi, Məhəmməd və balaca Elşad da götürüb buraya tez-tez gəlirlər. Gəlirlər ki, övladları ataları ilə qürur duyusun, ürəkli-böyrəkli böyüsünlər. Cəmi şəhidlərimizin yadıqlarını böyüdən gənclərimizin əməli bələdir. Onlar isə bu qeyrət və sədaqətli ulu nəslərimizdən erməğan alıblar...

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Qara Qaya dəyanətli...

İki bacının iki şəhid oğlu və Vətənə əmanət dörd körpənin hekayəti

etəyində boy atdığı Qara Qayada da şəhidlik zirvəsinə yüksəldi.

Atası Dönməz Məmmədov deyir ki, Elşad balacalıqından qoçaq uşaq idi:

- Orta məktəbi bitirəndən sonra hərbi xidmətə getdi. Tərtər tərəfdə xidmət edirdi. Gözləmədiyimiz halda evə on günlük məzuniyyətə gəldi. Sonradan bildim ki, ona istirahət verilməsi səbəbsiz deyilmiş. 2016-cı ildə xidmətini sona çatdırıb evə döndənmə sənədləri arasında general Hikmət Həsənovun imzaladığı fəxri fərmanı gördüm. Orada yazılmışdı ki, Elşad bu fəxri fərmanla düşmənin keşfiyyat qrupunun təxribatının qarşısının alınmasında göstərdiyi cəsarətə və igidliyə görə təltif olunur.

Hərbi xidmətini başa vurandan sonra da Elşad bu sahədən ayrılmacaq istəməmişdi. Kiçik komandirlər məktəbini bitirib çavuş rütbəsi ilə tələyini həmişəlik hərbi ilə bağlamağı qərara almışdı. Artıq üç ildir doğma yerlərdə xidmət edirdi.

25 yaşlı Elşadın. Anası Nuriyyə xanım deyir ki, toyunun "Vağzalı" sədaləri qulaqlardan hələ heç getməmişdi. Altı aylıq oğlu Məhəmməd qundaqda qaldı. İkinci övladının isə heç doğulmadığını deydi ay sonra onun da ha bir oğul balasının dünyaya gəlişini qarşıladıq. Atasının adını verdi ki ona...

Ölmündən sonra Elşad Məmmədov "Vətən naminə" medalı ilə təltif edilir, adına fəxri fərmanlar yazılır, daha

bir övlad sahibi olur... Bu da bir tale yazısıdır yəqin...

Tovuz hadisələrində Elşadın xalası oğlu Elburus Yusifov da igidliyi ilə fərqlənmişdi. Təcrübəli döyüşçü idi. 2003-cü ildə 18 yaşında tamam olandan sonra hərbi xidmətə çağırılmış və əsgəri borcunu Abşeron rayonunun Muşfiq qəşəbəsində yerinə yetirən-

dan sonra çavuş rütbəsinə doqma kəndə dönmüşdü. Bir neçə il sonra isə Bakıya kiçik komandirlər məktəbinə oxumağa göndərilmişdi. Təhsilini başa çatdırıb yenə də doğma yerləyə qayıtmış, hərbi hissənin keşfiyyat təqdimində xidmətə başlamışdı. Artıq 12 ildən çox idi ki, burada vicdanla, Vətənə övlad sədaqə-

ti ilə xidmət edirdi. "Qüsur-suz xidmətə görə" medalına, digər medal və fəxri fərmanlara layiq görülmüşdü.

Bu 12 illik xidmət yolu onu sanki Qarabağa aparırdı, mənfur düşmənin ayaqları altında inləyən torpaqlarımızın imdadına yətməyə çağırırdı. Atası, 42 il kənd ort məktəbinin fizika müəllimi olmuş Şəmsi Yusifov deyir:

- Elburus Tovuzdakı iyul hadisələr zamanı da şəhidliyin bir addımında dayanmışdı. Anma şəhadətə bir neçə ay bundan sonra Muradbağ zirvəsində qovuşdu. Qarabağ Vətən müharibəsi başlanan kimi yollandı. "Mən bu müharibədə vuruşmalıyım. Ona görə iyulda şəhid olmadım" dedi. Nədənə bu sözlər mənim qulağımda başqa cür səsləndi: "Onda

şəhid olmadım ki, indi olum..."

Elburusun anası Kifayət xanım isə oğlu haqqında heç nə danışmır. Söz düşəndə isə səmimi, sadə, lakin böyük ürəkli Azərbaycan analarına məxsus bir tərzdə ikicə cümlə deyir:

- Bütün şəhidlər mənim balalarımdır. Hamısının qeyrətinə ürəyim qurban.

Elburus oktyabrın 1-də Kəlbəcər-Murov istiqamətində döyüş silah yoldaşları ilə birlikdə anasının deydiyi həmin o qeyrətə atılmışdı. Ayın 4-də "Canavar Dişi" adlanan post uğrunda gedən döyüşlərdə başda batalyon komandiri, qərarqah reisi və böyük komandiri olmaqla ermənilərin əks-hücumuna qarşı son nəfəslərində vuruşdular. Sıralarında Elburus da ol-

Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi sosial siyasətin bir istiqamətini şəhid ailələri, müharibə əlilləri və bu kateqoriyadan olan digər şəxslərin sosial müdafiəsi təşkil edir. Həmin insanların həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması, problemlərinin həlli istiqamətində mühüm addımlar atılır, onlara diqqət və qayğının artırılması üçün əhəmiyyətli qərarlar qəbul edilir.

Humanitar prinsipləri əsasında bərgər olmuş bu siyasət Prezident İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi altında həyata keçirilir. "Dövlət şəhid ailələri, müharibə əlilləri üçün əlindən gələni edir" söyləyən dövlət başçısı çıxışları zamanı da vurğulayır ki, onun bu sahədəki siyasəti birmənalıdır.

Azərbaycan dövləti xalqı, milleti, torpağı uğrunda vuruşan, gözü qırpmadan bu vətən yolunda canından, qanından keçən, şəhid, qazi olan bütün qəhrəman övladlarını daim yüksək qiymətləndirir, xatirələrini əziz tutur. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda apardığımız haqq mübarizəsinin iştirakçılarının fiziki, psixoloji, maddi vəziyyətlərini yaxşılaşdırılması istiqamətində bütün zəruri işləri görür.

Qazilər yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunurlar

Müharibədə sağlamlıqlarını itirən şəxslərin müalicəsi, sosial reabilitasiyası və digər mühüm məsələlər yüksək səviyyədə həllini tapır. Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə ölkəmizin ərazi bütö-

Mənəvi dəyərlərə əsaslanan sosial dəstək siyasəti

Şəhid ailələri və müharibə əlilləri hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunublar

lüyü uğrunda döyüşlərdə yaralanan qorqunlarını itirmiş vətəndaşların yüksək texnologiyalı, elektron protezlərlə təminatına da başlanılıb.

Son statistik rəqəmlərə əsasən, müharibədən sonrakı dövrdə 210 qaziyə 1220 reabilitasiya vasitəsi verilib, 15 hərbi yüksək texnologiyalı protezlə təmin edilmiş. Vətən müharibəsində yaralanmış şəxslərin 90 faizi ilə evlərində görüş keçirilib. Amputasiyası olan 301 nəfərdən 109-nun protez ehtiyacları müəyyən edilmiş. 2021-ci ildə onların hamısının protezlə təmin olunması planlaşdırılır.

Vətən müharibəsi zamanı torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan hərbiçilərin ailələri və qazilərimiz Heydər Əliyev Fondu tərəfindən də diqqətə dəxlanılır. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi fond bu kateqoriyadan olan insanların problemləri ilə yaxından maraqlanır, onları narahat edən məsələlərin həlli üçün mütəmadi olaraq tədbirlər həyata keçirir.

Fondun dəstəyi ilə Vətən müharibəsində ağır yaralanan bir neçə qazimiz müalicə və reabilitasiya üçün Türkiyəyə göndərilmiş. Artıq Vətən müharibəsində yaralanmış qazilərimizin müharibəli təkrərli oturmaqlarla təminatına da başlanılıb. İlk mərhələdə ölkəmizin ərazi bütövlüyü ilə əlaqə-

dar əlilliyi olan şəxslərə, sonrakı mərhələdə digər əlilliyi olan şəxslərə müharibəli təkrərli oturmaqlar təqdim olunacaq. Yeni təkrərli oturmaqlar müharibə əsasında işləyir və əlilliyi olan insanlara kənar şəxsin köməyi olmadan sərbəst hərəkət etmək imkanı yaradır.

Onu da vurğulayaq ki, "YAŞAT" Fondunun təşəbbüsü, İsrailin Azərbaycanı səfirliyinin və Akademik Zərifə Əliyevaya adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin təşkilatı dəstəyi ilə bir müddət əvvəl İsraildən Azərbaycana tibbi-humanitar yardım məqsədi ilə oftalmoloqlardan ibarət 8 nəfərlik həkim heyəti gəlmişdi. Vətən müharibəsində yaralanmış qazilərimizin oftalmoloji cərrahi və tibbi müalicəsi üçün ölkəmizə gələn həkimlər artıq qazilərimizin müayinə və müalicəsinə başa çatdırlar.

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən verilən məlumata görə, 8 gün ərzində israili həkimlər 141 qazimiz müayinə ediblər. Onlardan 31-i əməliyyat olunub, 58-nə protez göz taxılıb.

Reabilitasiya xidmətləri göstərilən şəxslərin sayı 30 min nəfərə çatacaq

Postmüharibə dövründə yeni müalicə, reabilitasiya mərkəzləri

nin istifadəyə verilməsi də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Fevralın 25-də Prezident İlham Əliyevin əsası təməndən sonra açılışında iştirak etdiyi Bakının Xəzər rayonundakı Şağın Reabilitasiya Pansionatı da bu qəbildən olan müalicə mərkəzlərindəndir. Yəni qurulmuş 250 çarparıqlıq pansionat ildə 5 min nəfərədək xəstə qəbul edə bilər. Bu tibb məssisəsində ürək, qan-damar, oynaq-hərəkət, eşəb sistemi, endokrin xəstəliklərdən əziyyət çəkənlərə xidmət göstəriləcək. Əsas xidmətlər isə funksional diagnostika, fizioterapiya müalicəsi, tibbi vannalar, müalicəvi bədən tərbiyəsi, sosial-psixoloji reabilitasiyadır. Pansionatda müalicə alanların reabilitasiyasında müasir metodika ən qabaqcıl texnologiyaların tətbiqi ilə paralel təşkil olunacaq.

Bu il istifadəyə verilməsi gözlənilən Şamaxı Psixonevrologiya Sosial Xidmət Müəssisəsi, Qəbələ və Şəmkir Uşaq Reabilitasiya mərkəzləri də daxil olmaqla, ümumilikdə reabilitasiya xidmətləri göstərilən şəxslərin sayı 30 min nəfərə çatacaq. Xatırladaq ki, 2018-ci ildə bu potensial cəmi 10 min nəfərə bərabər idi.

Fevralın 25-də Bakının Ramana qəşəbəsindəki yaşayış kompleksində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənəvi yardım təqdim olunması mərasimində iştirak edən İlham Əliyev sözügedən

reabilitasiya mərkəzi ilə bağlı söylədi ki, orada minlərlə qazi hər il müalicə alacaq, reabilitasiyadan keçəcək, öz sağlamlığını bərpa edəcək. Eyni zamanda müharibə dövründə əlini, qolunu itirmiş qazilər üçün də ən müasir protezlər sifariş ediləcək: "Mənə bu gün verilən məlumata görə, 300-dən çox qazimiz bu protezlərlə təmin ediləcək. Bizim ayaqlarını itirmiş qazilər üçün artıq bir neçəsi bu protezlərlə təmin edilmiş və onlar normal həyata dönə biliblər. Bu protezlər dünyanı aparıcı şirkətlərinin məhsuludur, ən müasir protezlərdir. Bu protezlər imkan verəcək ki, bizim qazilərimiz normal həyata qayıda bilsinlər".

Şəhid ailələri və müharibə əlilləri mənəvi yardım təmin olunurlar

Şəhid ailələri və müharibə əlillərinin mənəvi yardım təminatı da dövlət tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Onlar üçün müasir yaşayış kompleksləri, şəhərciklər inşa olunur.

Prezident İlham Əliyev Bakının Ramana qəşəbəsindəki yaşayış kompleksində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənəvi yardım təqdim olunması mərasimində çıxışı zamanı burada otuz binanın inşa edildiyini diqqətə çatdırdı. Binaların hamısı müasir səviyyə-

də, yüksək keyfiyyətlə tikilib, mənəvi dəstək, qayğı, işıqlıdır. Uşaq bağçası, 1200 şagird yerlik məktəb də inşa edilir. "Yeni yaşayış üçün bütün imkanlar var və bu münasibətlə sizə ürəkdan təbrik edirik. Müharibədən cəmi üç ay yarım keçib, ancaq şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün artıq belə gözəl yaşayış kompleksləri, şəhərcik inşa olunub, təqdim edilmiş, - deyər dövlət başçısı bildirdi.

Məlumat üçün bildirək ki, indiyə qədər 9200-ə yaxın şəhid ailəsi, müharibə əlilləri dövlət tərəfindən mənəvi yardım təmin edilmiş. Bu il isə 3 minə yaxın mənəvi yardım verilmişdir.

İlham Əliyev sözügedən mərasimdə vurğuladı ki, həm Birinci, həm İkinci Qarabağ müharibəsində şəhid olmuş övladlarımızın Bakıda, Sumqayıtda, Abşeron rayonunda yaşayan ailələrinə bu ilin sonuna qədər mənəvi yardım veriləcək: "Yeni bu proqramı biz Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonunda bu ilin sonuna qədər tam icra edəcəyik. Digər şəhər və rayonlarımızda yaşayan şəhid ailələri üçün binaların, fərdi evlərin tikintisi davam etdirilir. Əminəm ki, yaxın gələcəkdə bu proqram tam icra olunacaqdır. Onu da bildirməliyəm ki, müharibə əlillərinə 7200-ə yaxın minik avtomatını verilib".

Şəhid ailələrinin, hərbi əməliyyatlar nəticəsində əlilliyi müəy-

yan olunmuş şəxslərin sosial müdafiəsi sahəsində dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə əlavə dəstək verilməsi üçün müvafiq platformanın yaradılması məqsədilə Prezident İlham Əliyev tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yarananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondunun ("YAŞAT" Fondu) yaradılması haqqında" fərman imzalanıb. Fond yaralanan şəxslərin müalicə xərclərini qarşılanması və şəhidlərimizin ailə üzvlərinin tibbi ehtiyaclarının ödənilməsi üzrə işlərini davam etdirir.

"YAŞAT"ın Vətən müharibəsindən sonra dünyaya gələn şəhid övladları üçün olan layihəsi də uğurla icra olunur. Şəhidlərimizin yeni doğulan övladlarının zəruri xərcləri fond tərəfindən qarşılanır. Bu məqsədlə 1 000 manat məbləğində pul anaya təqdim olunur və dünyaya yeni qız açan körpənin adına 5 000 manatlıq hesab açılır. Həmin hesaba vəsait fondda edilən ianələr hesabına toplanmış məbləğdən köçürülür. Həmin məbləğ üzərinə mütəmadi olaraq faiz toplanır və həmin şəhid övladı 16 yaşına çatdıqdan sonra toplanan məbləği öz hesabından çıxara biləcək.

Azərbaycan dövlətinin şəhid ailələri, müharibə əlilləri və digər bu kateqoriyadan olan şəxslərlə bağlı apardığı siyasət mənəvi dəyərlərə əsaslanır. Vətən uğrunda canından keçmiş insanların yaxınları dövlət tərəfindən daim qayğı və diqqətlə əhatə olunur. Ölkəmiz humanizm prinsiplərinə əsaslanan bu siyasəti ilə dünya miqyasında da ön sıralarda dır.

Yasəmin MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə görülən işlər böyük qayıdışın başlanğıcıdır

Prezident ən qısa müddətdə yurd həsrətli insanları o yerlərə qaytarmaqda qərarlıdır

Əvvəlki 1-ci səh.

Müharibə başa çatandan dərhal sonra ərazilərin minalardan təmizlənməsi işi başlandı. Təmizlənmə işi istehsalatımıza treninqlər keçirmək üçün Türkiyə Müdafiə Nazirliyindən 100-dən çox mütəxəssis ezam edildi. Ağdam rayonunun ərazisinin minalardan təmizlənməsində Rusiya Fövqəladə Hallar Nazirliyinin bir qrupu da fəaliyyət göstərir. Bu qrupun əsas fəaliyyəti rusiyalı sülhməramırların məsuliyət zonası ilə bağlıdır, lakin onlar burada da iştirak edirlər. Hazırda zəngin təcrübəsi olan bir neçə şirkətə danışıqlar

aparılır. Məqsəd bu işdə Azərbaycan şirkətlərinin də iştirak etməsidir. Çünki bu, qısa müddətdə yekunlaşan iş deyil. Belə ki, minalardan təmizlənməli olan ərazi kifayət qədər böyükdür.

Başdan-başa viranə qoyulmuş o yerlərdə insanlar yalnız köklü quruculuq işləri aparıldıqdan sonra yaşaya bilərlər. Ona görə indi ərazilərin minalardan təmizlənməsi ilə paralel şəkildə ziyanın qiymətləndirilməsi aparılır. Şəhərlərin və kəndlərin inkişafının baş planlarının tərtib edilməsinə dair tapşırıqlar verilib. Pilot layihələrə başlanıb. "Ağıllı kənd" layihəsi həyata keçiriləcək. Zəngilan rayonunun üç kəndində - Birinci, İkinci, Üçüncü Ağalı kəndlərində bu layihəyə start verilib. Cari ilin sonuna qədər layihənin başa çatması gözlənilir. Orada bütün lazımı infrastruktur qurulacaq, əkin sahələri bərpa ediləcək və sonra təqribən 1000-ə yaxın insan yerləşdiriləcək.

Böyük şəhərlərin baş planları tərtib edilməlidir. Məsələn, Ağdam şəhərində işğaldan əvvəl 40 minə yaxın insan yaşayırdı. İndi əhalinin sayı əlbəttə, artıb. Odur ki, 50 minlik, bəlkə də 70 minlik bir şəhər salınmalıdır. Təkcə yaşayış evləri deyil, məktəblər, xəstəxanalar inşa

edilməlidir, bütün infrastruktur yaradılmalıdır. Ağdamı misal kimi götürsək də, bu işlər işğaldan azad olunmuş bütün bölgələri əhatə etməlidir.

Füzulidə hava limanının tikintisinə başlanıb. Ərazinin minalardan təmizlənməsi ilə bağlı məsələlər operativ surətdə həll olunur. Bu, beynəlxalq hava limanı olacaq. Onun uçuş-enmə zolaqları ən ağır yük təyyarələri də daxil olmaqla bütün növ təyyarələri qəbul edə biləcək. Bütün işlər plan üzrə getsə, aeroport bu il payızın əvvəlində istifadə veriləcək. Qarabağın mühüm logistika mərkəzinə çevrildiyindən

burada digər aeroportlar tikmək planları da var.

Şuşa şəhərinə iki avtomobil yolu çəkilir. Onlardan birinə Prezidentimiz "Zəfər yolu" adını verib. Çünki Azərbaycanın xüsusi təyinatlı qoşunları Şuşa şəhərinə məhz həmin yolla meşələrdən və vadilərdən keçərək gediblər. Nisbətən arın ərazidən keçən digər yol da hava limanından birbaşa gediş-gəlişi təmin edəcək.

Dövlət başçısı böyük qayıdış haqqında belə demişdir: "Biz hər il 3-4 min mənzil və ev inşa edə bilirik. Yeni fiziki olaraq biz Ağdam şəhəri haqqında danışırıqsa, bu şəhər hesab edirəm ki, 2-3 il ərzində tam bərpa oluna bilər. Ancaq bundan öncə minadan təmizləmə, infrastruktur layihələri həyata keçirilməlidir. Elektrik infrastrukturuna gəldikdə, biz bütün şəhərlərimizin, bölgələrimizin bir-biri ilə bağlı enerji şəbəkəsini yaradacağıq. Artıq büdcə, program təsdiq edilib və bu ilin sonuna qədər elektrik enerjisi təminatı başa çatdırılacaqdır. Su təminatı, qaz təminatı, yollar... Biz təkcə evlər tikməli deyilik, orada xəstəxanalar, məktəblər, bağçalar tikilməlidir. Orada iş yerləri yaradılmalıdır. Çünki orada yaşayan insanlar işlə təmin edilməlidir. Yeni bütün bu işlər bizim böyük qayıdış adlandırdığımız programımızın tərkib hissəsidir".

Azərbaycan bu işləri yalnız öz daxili resursları hesabına yerinə yetirəcək. Ham da söhbət təkcə maliyyə resurslarından deyil, texniki imkanlardan da gedir.

"Bizim yarışacağımız əsas tərəf-müqabilimiz zamandır", - deyərək Prezidentimiz maksimum qısa müddətdə insanların yurd həsrətini son qoymağa, onları mərhələli şəkildə öz kəndlərinə, şəhərlərinə qaytarmaqda qərarlı olduğunu bildirmişdir. Qeyd etmişdir ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə vətəndaşlarımız üçün ən yaxşı şərait yaradılmalıdır. Onlar uzun illərdi əziyyət çəkirlər, odur ki, ən qısa zamanda oraya qayıtmaq istəyirlər. Dövlətimizin siyasətinin mərkəzində həmişə vətəndaşların maraqlarının dayandığını deyən Prezident İlham Əliyev yurd yerlərinə qayıdacaq insanların layiqli yaşamağa və müasir dünyanın bütün nemətlərindən istifadə etməyə layiq olduqlarını bir daha vurğulayıb.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Yanvar-fevral aylarında 12 milyard manatlıqdan çox ÜDM istehsal edilib

2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında ölkədə 12019,0 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,2 faiz az ümumi daxili məhsul istehsal olunmuşdur.

İqtisadiyyatın neft-qaz sektorunda əlavə dəyər 7,5, qeyri-neft-qaz sektorunda isə 0,4 faiz azalmışdır.

ÜDM istehsalının 41,2 faizi sənayə, 10,7 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,1 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 4,7 faizi tikinti, 3,1 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,0 faizi informasiya və rabitə, 0,7 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə sahələrinin, 19,9 faizi digər sahələrin payına düşmüş, məhsul və idxala xalis vergilər ÜDM-in 9,6 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 1201,6 manata bərabər olmuşdur.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 12,1 faiz artıb

Dövlət Statistika Komitəsinin açıqlamasında bildirilir ki, ölkə üzrə 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında 7,1 milyard manatlıq sənaye məhsulları istehsal edilmişdir. Bu dövrdə sənayenin qeyri-neft-qaz sektorunda məhsul istehsalı 12,1 faiz artmışdır.

Sənaye məhsullarının 64,1 faizi mədənçixarma, 29,1 faizi emal, 6,1 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,7 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur. Mədənçixarma sektorunda əmtəəlik neft hasilatı 4,9 faiz azalmış, əmtəəlik qaz hasilatı 9,6 faiz artmışdır.

Emal sektorunda əzəclilik məhsullarının istehsalı 9,6, dəri və dəri məmulatlarının istehsalı 7,2, kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı 3, ağacın emalı və ağacdan məmulatların istehsalı 2,2, tütün məmulatlarının istehsalı 2,1, maşın və avadanlıqların istehsalı 2, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 2 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 45,3, kağız və karton istehsalı 26,5, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 26,5, tikinti materiallarının istehsalı 13,2, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 6,5, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 6,2, qida məhsullarının istehsalı 2,5 faiz artmış, geyim istehsalı 4, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 6,1, neft məhsullarının istehsalı 17,9, içkilərin istehsalı 18,6, hazır metal məmulatlarının istehsalı 20,2, mebel istehsalı 59,6, poliqrafika məhsullarının istehsalı 67,7, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı 74,3, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 95,7 faiz artmışdır.

Azalma elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı (3,1 faiz), su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında (0,6 faiz) da baş vermişdir.

2 ayda əsas kapitala 1,3 milyard manatdan çox vəsait yönəldilmişdir

Cari ilin yanvar-fevral aylarında əsas kapitala 1,3 milyard 338,4 milyon manat məbləğində vəsait yönəldilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyaların həcmi 13,5, qeyri-neft-qaz sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 49 faiz azalmışdır. İstifadə olunmuş vəsaitin 1071,2 milyon manatı və ya 80 faizi məhsul istehsalı sahələrinə, 146,8 milyon manatı (11 faiz) xidmət sahələrinə, 120,4 milyon manatı (9 faiz) isə yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 678,4 milyon manatını (50,7 faizini) daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 1143,1 milyon manatı və ya 85,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin ümumi dəyərində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 74, bank kreditləri 9,7, əhalinin şəxsi vəsaitləri 9,1, sair vəsaitlər 3,8, büdcə vəsaitləri isə 3,4 faiz təşkil etmişdir.

182 min nəfərdən çox fermerə payızlıq əkinlərə görə subsidiya ödənilib

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi 182650 fermerə 2020-ci ilin payız əkininə görə subsidiya ödənişi edib.

Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin (AKİA) məlumatına görə, ümumilikdə 335 min nəfərdən artıq fermer payız əkinini etdiyi barədə Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemində bəyan yerləşdirib. Fermerlərin əkin bəyanları yoxlandıqca, mərhələli şəkildə subsidiya ödənişlərinin qalan hissəsi də köçürülür.

AKİA-dan bildirilib ki, subsidiya qaydalarına uyğun olaraq, ödənişlər fermer kartlarına 25 faiz nağdlaşdırıla bilən və 75 faiz nağdsız

hissə şəklində ödənilib. Nağdlaşdırıla bilməyən hissə ilə fermerlər gübrə, pestisid, toxum və ting təchizatçılarından təsərrüfatlarına lazım olan məhsulları POS-terminal vasitəsilə ödəniş etməklə əldə edə bilərlər.

2021-ci il üçün Subsidiya Şurasının tədiqlədiyi subsidiya əmsallarındakı yeniliklər ödənilən subsidiyalarda öz əksini tapıb.

Logistika sahəsinin qiymətləndirilməsinə dair müzakirələr aparılıb

Dünya Bankının ekspertləri ilə özəl sektor diaqnostikası çərçivəsində logistika sahəsinin qiymətləndirilməsi mövzusunda növbəti onlayn görüş keçirilib.

Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) Mətbuat və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirdə komitə sədrinin müavini, gömrük xidməti general-mayoru Cavad Qasimov, komitənin aidiyyəti qurumlarının nümayəndələri, Dünya Bankının eksperti Daniel Saslavski və bankın mütəxəssisləri iştirak ediblər.

C.Qasimov Dünya Bankının mütəxəssisləri ilə keçirilən görüşlərin ikitərəfli münasibətlərini şəxsləndirilməsində, yeni prioritet istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsində vacib əhəmiyyətə malik olduğunu vurğulayıb.

Komitə sədrinin müavini Ümumdünya Ticarət Təşkilatının (ÜTT) Ticarətin Asanlaşdırılması Sazişinin gömrük orqanları tərəfindən tətbiqi, avtomatlaşdırılmış sistemlər, Səlahiyyətli İqtisadi Operator (SİO), tranzit məsələləri və rəqəmsallaşdırma, Ümumdünya Gömrük Təşkilatının (ÜGT) dərhal buraxılış sistemi və ekspress yüklərin sürətli rəsmiləşdirilməsi barədə məlumatları mütəxəssislərin diqqətinə çatdırıb.

O, xüsusilə fiziki şəxslər tərəfindən gömrük sərhədindən keçirilən qeyri-kommersiya məqsədli yüklərin və poçt daşıma-

ların rəsmiləşdirilməsi istiqamətində görülən işlər barədə geniş məlumatları təqdim edib. Bildirilib ki, beynəlxalq poçt daşımaları və daşıyıcı şirkətlər tərəfindən gətirilən yüklərin sürətli rəsmiləşdirilməsinin həyata keçirilməsi məqsədilə DGK tərəfindən "Smart Customs" mobil tətbiqi və "www.e.customs.gov.az" internet portalı istifadəyə verilib ki, bu da şəxslərin sifariş etdikləri malları gömrük orqanlarına gəlmədən birbaşa ünvanlarına əldə etmələrinə imkan yaradır. Həmçinin bu sahədə gömrük rəsmiləşdirilməsinin, daşıma xidmətlərinin daha da təkmilləşdirilməsi, malların ən qısa zaman müddətində şəxslərə təhvil verilməsi məqsədilə yeni vahid logistik mərkəz

keçirildikdən sonra poçt daşımalarında vaxt itkisinin minimuma endiriləcəyi barədə də iştirakçılar məlumatlandırılıb.

Logistikanın və ticarətin inkişafı, o cümlədən bu sahədə həyata keçirilən layihələrdən danışan C.Qasimov Gürcüstanla sərhəddə yerləşən "Qırmızı Köprü" gömrük-sərhəd buraxılış məntəqəsinin yaxınlığında inşa edilmiş Ticarətın Asanlaşdırılması Mərkəzinin fəaliyyəti barədə məlumat verərək digər gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrinin də yaxınlığında bu tip mərkəzlərin inşasının planlaşdırıldığını diqqətə çatdırıb. Mütəxəssislərə, həmçinin yeni gömrük-sərhəd buraxılış məntəqələrinin

açılmasına dair infrastruktur layihələri barədə də məlumatlar təqdim edildi.

Dünya Bankının eksperti Daniel Saslavski logistika sektorunun qiymətləndirilməsi və özəl sektor diaqnostikası çərçivəsində Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən göstərilən mütəmadi dəstəyə görə dərin minnetdarlığını bildirərək hazırlanacaq hesabatın nəticələrinin beynəlxalq ticarətin sadələşdirilməsində mühüm rol oynayacağına əminliyini ifadə edib.

Daha sonra görüşdə logistika sektorunun qiymətləndirilməsinin aparılması, özəl sektorun iqtisadiyyatda iştirak imkanlarının artırılması mövzusunda müzakirələr aparılıb.

Bu il Gədəbəy kartofu bol olacaq

Füsunkar, əsrarəngiz təbiəti ilə tanınan Gədəbəy işgüzar insanları və fərqli dadı-tamı olan meyvə-tərəvəzi ilə də seçilir. Xüsusilə bu yerlərin kartofunun əvəzi yoxdur. Hər il sahələrdə bol məhsul yetişdirən gədəbəyliyərlər həm əhalini keyfiyyətli kartofla təmin edirlər, həm də yaxşı qazanc əldə edirlər.

Hər il olduğu kimi, bu il də rayon sakinləri bol məhsul əldə etmək əzmindədirlər. Rayon dövlət aqrar inkişaf mərkəzinin direktoru Aşef Nağıyev deyir ki, Gədəbəydə hər il kartof sahələri genişləndirilir: "Kartof istehsalı ilə məşğul olan fermerlər keçən il əkin sahələrini 10 min 403 hektara çatdırmışlar ki, bu da əvvəlki illərdən çoxdur. Əsasən yerli sortlara - "Telman", "Əmiri", "Ağçiçək" və s. sortlara üstünlük verən fermerlərimiz məhsuldarlığı da ildən-ilə artırır. Məsələn, keçən il hər hektardan 120 sentner kartof götürülmüşdür ki, bu da əvvəlki illərdəkindən xeyli artıqdır. Ancaq torpaq sahibləri bunun son hədd olduğunu düşünmürlər, cari ildə bu rəqəmi 125 sentnerə çatdırmaq istəyirlər."

Rayonda yerli sortlarla yanaşı, kənddən gətirilən məhsuldar toxumlara da üstünlük verilir. Həmin sortlar yerli iqlimə uyğunlaşdıraraq geniş yayılır.

Hazırda rayonda kartof əkininə geniş hazırlıq işləri görülür. Yazın gəlişi rayonda canlanma yaratmış, insanların yaz-tarla işlərinə təkən vermişdir. Rayon sakinləri hər gün əkin sahələrinə çıxaraq torpağı əkinə hazırlayırlar.

Rayonda kartofçuluqla məşğul olan çox sayda fermer təsərrüfatları var. Demək olar rayonda ələ bir kənd yoxdur ki, orada kartof ekilməsin. Məsələn, Saratovka kəndinin sakinini Əli İsmayilov hər il bol məhsul yetişdirir. 2019-cu ildə cə-

mi 20 hektar sahədə kartof yetişdirən Əli İsmayilov keçən il 10 hektarda satış üçün, 10 hektarda isə toxumluq kartof yetişdirib. İstehsal etdiyi 735 ton məhsul 277 tonu yüksək reproduksiya olmuşdur. Fermer istehsal etdiyi məhsuldan götürdüyü qazancdan razıdır.

Uzun illərdi ki, bu sahədə zəngin təcrübə toplayan Əli İsmayilov təsərrüfatında kartofçuluğun inkişafı üçün hər cür şərait yaradır. Təsərrüfatda bütün işlər texnikanın vasitəsilə görülür. İndi onun rəhbərlik etdiyi təsərrüfatda həm kartofəşəpən, həm də çıxaran aqreqat, eləcə də yetişdirilmiş məhsulun daşınması üçün lazımı qədər nəqliyyat vasitələri var. Mövsümdə burada 20 nəfər çalışır. İstehsal etdiyi məhsulun bir hissəsini toxum kimi satan fermer bunun üçün kartofu çeşidləyən aqreqatı da quraşdırmışdır. Məhsulun saxlanması üçün isə xüsusi yer hazırlanmışdır.

Slavyanka kəndinin sakinini Nofel Qasimov da uzun illərdi ki, kartofçuluqla məşğuldur. Cəmi 27 hektar əkin yeri

olan Nofel bunun 7 hektarında kartof ekir. Keçən il həmin sahədən 15 ton kartof götürən fermer bu il həmin rəqəmi 20 tona çatdırmaq qarşısında məqsəd qoyub.

Ramiz Əliyevdə də hər il bol kartof olur. Saratovka kəndi ərazisində kartof əkin fermeri hər il əkin sahəsini xeyli genişləndirir. Qeyd edək ki, əvvəlki il 4 hektarda kartof əkin fermeri keçən il bu rəqəmi 7 hektara çatdırmışdır. Söhbət zamanı fermer dedi ki, keçən il istehsal etdiyi məhsulun satışında müəyyən problemlər yaşandı. Bu il həmin problemin olmaması üçün indidən danışıqlar aparır. Qərara alıb ki, məhsulun bir hissəsini toxum kimi satın.

Hazırda Gədəbəydə yaz-tarla işləri geniş hazırlıq işləri görülür. Xüsusilə kartofçuluqla məşğul olan fermerlər cari il bol məhsul əldə etmək üçün sahələri əkinə hazırlayıb, münbitliyini artırmaq üçün torpağa gübrə verirlər.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

"SOCAR Marine" ötən il də lider olub

"SOCAR Marine" beynəlxalq dəniz yanacağı bazarında 650 min tonluq satış həyata keçirib.

SOCAR-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, 2013-cü ildən fəaliyyət göstərən "SOCAR Marine" 2020-ci ildə 650 min tona qatan satış həcmi ilə beynəlxalq dəniz yanacağı sektorunda yenidən lider olub. Hazırda "SOCAR Marine" beynəlxalq dəniz yanacağına tələbatın dördbeşdəbirindən çoxunu təmin edir.

Türkiyənin ən böyük sənaye holdingi "SOCAR Turkey" investisiyalarına paralel olaraq sürətlə böyünən "SOCAR Marine" markası növbəti dəfə beynəlxalq dəniz yanacağı sektorunun lideri olub. Ötən il bazardakı payını 26 faizə çatdıran "SOCAR Marine" türk boğazlarından keçən və Türkiyə limanlarında yük emaliyyatları həyata keçirərkən xaricə yola düşən gəmiləri yanacaqda təmin edir.

"SOCAR Turkey" Emal və Neft-Kimya bölməsi rəhbərinin ticarət üzrə müavini Aqşin Salimovun sözlərinə görə, sektorun ən gənc oyunçularından olan "SOCAR Marine"-nin beynəlxalq dəniz yanacağı sahəsində liderliyi ələ almasında məhsul və xidmətlərin yüksək keyfiyyəti əsas rol oynayıb. O deyib: "Xidmət sahəsində prioritetimiz müştərilərimizin ehtiyaclarını ən yüksək səviyyədə ödəməkdən ibarətdir. Hazırda Türkiyənin Qara, Marmərə, Egey və Aralıq dənizi bölgələrində fiziki olaraq yanacaq təchizatı ilə yanaşı, Cəbəllüarıq-dən Sinqapura, Rotterdam-dan Cənubi Afrika qədər bütün beynəlxalq limanlarda həyata keçirdiyimiz yanacaq tədarüki ilə "SOCAR Marine" markasının beynəlxalq nüfuzunu hər gün daha yüksək səviyyəyə çatdırırıq".

DÜNYA

● PANDEMIYA

Dünyada koronavirusa həftəlik yoluxma hallarının sayı yenidən artıb

Hökumətlər məhdudiyətləri sərtləşdirir

Keçən həftə yeni tip koronavirus infeksiyasına yoluxmuş xəstələrin sayı əvvəlki yeddi günlük müqayisədə iki faiz artmış, ölüm hallarının sayı isə altı faiz azalmışdır. Bu məlumat Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) həftəlik epidemioloji bülletenində yer almışdır.

ÜST-ün bülletenində deyilir ki, ötən həftə 2,7 milyondan çox yeni infeksiya faktı qeydə alınmışdır. Bu da əvvəlki həftəyə nisbətən iki-faizlik artım deməkdir. Martın 1-dən 7-dək dünyada 2 734 381 yoluxma hali və 60 323 ölüm hali baş vermişdir. Martın 7-nə olan vəziyyətə görə 116 166 652 yoluxma hali və 2 582 528 ölüm hali qeydə alınmışdır. 93 milyondan çox xəstə sağalmışdır.

Son bir həftə ərzində yoluxma səviyyəsinin artımı Afrikada (10 faiz) və Şərqi Aralıq dənizində (10 faiz) və Avropada (4 faiz) xüsusilə nəzərə çarpmışdır. Ölüm hallarının sayı Şərqi Aralıq dənizi regionunda da artmış (9 faiz), bütün digər regionlarda isə azalmışdır.

Yeddi gün ərzində Şimali və Cənubi Amerikada 1,1 milyon nəfərdən çox adam yoluxmuş və 32 min nəfərdən çox adam vəfat etmişdir. Avropada 1,1 milyondan çox yeni infeksiya faktı və 20 mindən çox ölüm hali qeydə alınmışdır. Şərqi Aralıq dənizində həkimlər 228 mindən çox yoluxma hali aşkarlamışlar, 2,7 min nəfərdən çox adam vəfat etmişdir.

İnfeksiya yoluxma hallarının sayına görə ABŞ dünya lideri olaraq qalır. Həftə ərzində bu ölkədə COVID-19

xəstələrinin sayı 427 min nəfərdən çox artmışdır. ABŞ-ın ardınca Braziliya (413 mindən çox yeni yoluxma hali), Fransa (143 mindən çox), İtaliya (138 mindən çox), Hindistan (115 mindən çox), Polşa (87 mindən çox), Çexiya (85 mindən çox), Rusiya (76 mindən çox), Türkiyə (76 mindən çox), İran (58 mindən çox) gəlir.

Bu arada ilk dəfə Böyük Britaniyada aşkarlanmış və alimlərin ən təhlükəli hesab etdiyi VOC 202012/01 koronavirus ştamını son bir həftə ərzində daha beş ölkədə özünü büruzə vermişdir. Beləliklə, koronavirusun bu variantının aşkarlandığı ölkələrin sayı 111-ə çatmışdır. Araşdırmalara görə, koronavirus Britaniya ştamının adamlara yoluxması qabiliyyəti

SARS-CoV-2 ştamından 36-75 faiz yüksəkdir. Yeni ştamın yoluxmuş adamların xəstəxanaya düşmə riski artır. Üstəlik, xəstəlik daha ağır keçir və ölüm riski yüksək olur. Bununla yanaşı, koronavirusun digər ştamları da yayılmışdır. Belə ki, ÜST-ün verdiyi məlumata görə, Cənubi Amerika ştamını 58 ölkədə, Braziliya ştamını isə 32 ölkədə qeydə alınmışdır.

Koronavirusun yayılması nəzərə alaraq ayrı-ayrı dövlətlər məhdudlaşdırıcı tədbirləri sərtləşdirir. Məsələn, Estoniya hökuməti martın 11-dən aprelin 11-dək gəniyyəciyasılı məhdudiyətlər tətbiq etmişdir. Baş nazir Kaya Kallas bildirmişdir ki, son məlumatlar koronavirusun aqressiv Britaniya ştamının Estoniyada proqnozlaşdırıldığından daha geniş yayıldığına dəlalət edir. Onun fikrincə, ölkənin tibb sistemi böhran yaşayır. Baş nazir nəzərə çarpmışdır ki, paytaxt Tallin və Şimali Estoniyada yaranmış vəziyyət xüsusilə kritikdir: "Hökumət insanlar arasında təması minimum səviyyəyə endirmək məqsədilə əlavə məhdudiyətlər tətbiq etməyi qararlaşdırmışdır. Böhrandan yalnız bu cür çıxmaq mümkündür. Qarşıya qoyulmuş məqsədə tezliklə nail olmaq hər birimizin davranışında əsliqdir".

Dünənən etibaren Estoniya məktəblərində məsafədən təhsil tətbiq olunmuşdur. Qapalı yerlərdə idman, məşq, gənclik işi, təhsil və hobbilə fəaliyyət, əlavə təhsil və ixtisaslandırma ilə məşğul olmaq qadağan edilmişdir.

İdman yarışları, mədəniyyət sahəsində kütləvi tədbirlər, əyləncə tədbirləri, SPA salonları, hovuzlar və hamamlar bağlanmışdır. Ərzaq mağazaları istisna olmaqla bütün mağazaların da qapılına qıfı vurulmuşdur.

Dünyanın bir sıra başqa ölkələrində də məhdudiyətlərin sərtləşdirilməsi istiqamətində addımlar atılır. Koronavirusun Britaniya ştamının yayılması hökumətləri xüsusilə narahat edir. Hətta pandemiya ilə əlaqədar sərt karantin tətbiq etməyi lazım bilməmiş İsveç hökuməti yeni tədbirlər paketi hazırlayıb həyata keçirir.

Məlum olduğu kimi, dünyada koronavirusa qarşı peyvəndləmə kampaniyasına start verilmişdir. Bununla belə planet əhalisinin peyvəndlənməsinin sürəti hələ qənaətbəxş sayıla bilməz. Vaksin təchizatının hazırkı vəziyyəti xüsusilə narahatlıq doğurur. İş o yerə gəlib çatmışdır ki, dövlətlər preparat tedarükü prosesinin yavaş getməsinə bir-birini ittiham etməyə başlamışdır. Bu baxımdan Avropa İttifaqı (AI) ilə Böyük Britaniya arasında yaranmış qalmaqal ikrətimizdir: Brüssel və London bir-birini vaksin ixracını bloklaşdırmaqda günahlandırır. AI-nin nümayəndəsi koronavirusa qarşı peyvəndə tedarükə qarşılıqlı olaraq bəzi ölkələrdə istehsal olunan vaksinlərin və onların komponentlərinin AI-yə ixracı ilə əlaqədar əsl blokada yaratmışdır". Bir qədər sonra Mişel əlavə etmişdir ki, Britaniya tedarükə dolaylı yolla maneçilik törədir, özü də "dərman ixracına maneə yaratmaq müxtəlif üsulları var".

Öz növbəsində Britaniya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi bildirmişdir ki, Birləşmiş Krallığın hökuməti heç vaxt vaksin ixracına maneə olmayıb. Onun dediyinə görə, bu barədə hər hansı fikir irəli sürmək səhvdir. Müvafiq bəyanatı yazılı şəkildə Britaniyanın xarici işlər naziri Dominik Raab da Brüsselə göndərmişdir. Bundan əvvəl London Belçika şirkətinin zavodunda istehsal olunan bir partiya "AstraZeneca" vaksininin Avstraliyaya tedarükünü dayandırıldığına görə AI-ni tənqid etmişdir.

Allahverdi MEHDİYEV,
"Azerbaycan"

● EKOLOGIYA

Planetin tropik meşələrinin yarısından çoxu məhv edilib

Yeni məlumatlar göstərir ki, dünyada tropik meşələrin təxminən üçdəikisi insan fəaliyyəti nəticəsində məhv edilib, yaxud buna yaxındır. Bu barədə Norveçin Tropik Meşələr Fondunun hesabatında bildirilir.

Hesabatda deyilir ki, meşə tedarükü və torpaqlardan əsasən kənd təsərrüfatı üçün istifadə dünyada tropik meşələrin 34 faizini məhv edib, daha 30 faiz sahə deqradasiyaya məruz qalıb. Bu isə onları yağınlıq və gələcəkdə məhv olma qarşısında müdafiəsiz vəziyyətə salıb.

2002-2019-cu illər ərzində məhv edilmiş tropik meşələrin ümumi sahəsi Fransanın ərazisindən böyükdür. 2019-cu ildə tropik meşələrin itirilməsi sürəti son 20 ilin orta səviyyəsinə uyğundur. Özü də hər 6 saniyədə bir futbol meydançası boyda meşə sahələri məhv olub.

Son onilliklər ərzində Braziliyada Amazonka çayı rayonu güclü təzyiqləndirilmişdir. Çünki kənd təsərrüfatı bu fermerlərin və torpaq əlverişlərini soyuq və digər bitkilər yetişdirmək, mal-qara saxlamaq üçün torpaq sahələrini yandırmağa məcbur etmişdir. Bu tendensiya 2019-cu ildə ölkənin sağ radikal Prezidenti Jair Bolsonaro vəzifəyə gəldikdən və ətraf mühitin mühafizəsinin zəiflədilməsi siyasətinə başladığından sonra güclənmişdir.

Milli Kosmik Tədqiqatlar İnstitutunun (INPE) məlumatına görə, Amazoniyanın Braziliyadakı hissəsində tropik meşələrin kəsilməsi miqyası 2008-ci ildən bəri ən yüksək göstəriciyə çatmışdır.

Amazoniya meşələri dünyada ən böyük tropik meşədir. Onları "planetin ağciyəri" adlandırırlar. Bu meşələrin əksər hissəsi Braziliya ərazisində yerləşir. Orada minlərlə nadir heyvan və bitki növləri var. Bundan əlavə, Amazoniya meşələri böyük həcmdə karbon qazı udur və global istiləşməni ləngidir.

Əsasən İndoneziyaya məxsus olan Cənub-Şərqi Asiya adaları ümumiliklə 2002-ci ildən bəri meşələrin məhv edilməsinə görə ikinci yeri tutur. Özü də bu meşələrin böyük bir hissəsi palma yağı plantasiyaları salmaq üçün təmizlənmişdir.

Tropik meşələrin məhv edilməsində üçüncü yeri Şimali Afrika tutur. Özü də dağıntıların əksər hissəsi anənvə və kommersiya fəaliyyəti, habelə meşə kəsiminə görə Konqo çayı hövzəsi ətrafında cəmləşmişdir.

Hesabatın müəllifi Anders Kroqun dediyinə görə, daha çox meşə sahəsi məhv ediləncə iqlimin dəyişməsi ehtimalı da artır. Bu isə öz növbəsində yerdə qalan bitkilərin yaşamasını çətinləşdirir.

● SƏHIYYƏ

Avropa Parlamenti AI büdcəsinə səhiyyə üçün əlavə pul ayırdı

Avropa Parlamenti səs çoxluğu ilə 2027-ci ilədək nəzərdə tutulan EU4Health səhiyyə proqramının inkişafı üçün Avropa İttifaqının (AI) büdcəsinə əlavə olaraq 5,1 milyard avro ayrılmasına səs vermişdir. Bu, əvvəlki büdcədə ümumavropa səhiyyəsinə ayrılmış xərcləri dəfələrlə üstələyir.

Dövlət səhiyyə sistemləri məsələləri ölkələrin öz səlahiyyətindədir və AI-nin bu sahədə imkanları məhduddur. Lakin avropalı deputatların gəldiyi qənaətə əsasən, pandemiya milli səhiyyə sistemlərində bir çox zəif yerlər aşkarlanmışdır. Problemlərdən biri AI-yə üzv olmayan ölkələrdən dərman preparatları, tibbi cihazlar və müdafiə vasitələri tedarükündən asılılıqdır.

EU4Health proqramı çərçivəsində tibbi mallar ehtiyatı yaradılacaq, habelə səhiyyəyə global təhdidlər qarşısında daha sürətli və effektiv reaksiya mexanizmləri hazırlanacaq. Bundan əlavə, proqram çoxalın əhali, habelə spirtli içkilərdən və siqaret çəkməkdən asılılıq kimi çağırışlara qarşı həll yolları axtaracaq.

EU4Health proqramı ötən il mayın 28-də koronavirus pandemiyasına reaksiya kimi Avropa Komissiyası tərəfindən təklif edilmişdir. O, indiyədək dünyada ən bahalı səhiyyə proqramı sayılır.

● MEDIA

AK Macarıstan, Polşa və Sloveniyada KİV-ə hücumları pisləyir

Avropa Komissiyası (AK) Macarıstan, Polşa və Sloveniya hakimiyyət orqanlarını söz və mətbuat azadlığına hücumları pisləyir. Bu barədə Avropa Parlamentində müzakirələr zamanı AK sədrinin ümumi dəyərlər və şəffaflığı üzrə müavini Vera Yurova məlumat vermişdir.

Yurova qeyd etmişdir ki, son aylar üç ölkədə narahatlıq doğuran hadisələr müşahidə olunmuşdur. O, vurğulamışdır ki, Avropa İttifaqı qaydalarının pozulması davam etsə, AK müvafiq addımlar atacaq. Yurova buna misal olaraq Macarıstanda "Klubradio" radiostansiyasının lisenziyasının ləğv edilməsini, Polşada KİV-in reklam təqdimatı

olunması təşəbbüsünün və Sloveniya hakimiyyət orqanlarının medianı müstəqilliyinə qəsd etmək üçün "davamı cəhdləri"ni göstərmişdir.

Eyni zamanda Yurova Avropa Parlamentində çıxış edərkən deputatlardan medianı müdafiə etmək məqsədilə milli hökumətlərə təsir göstərmək üçün AK-yə daha çox vasitə təqdim etməyi xahiş etmişdir, çünki Brüsselin bu sahədə imkanları məhduddur.

Xatırladaq ki, ötən ilin sentyabrında Macarıstanın Mətbuat Nəzarət Dövlət Şurası müxəlif "Klubradio" radiostansiyasının yayımladığı tezlikdən istifadə barədə müqaviləni yeniləməkdən imtina etmişdir. Şura müvafiq radiostansiyaların qanunvericiliyi dəfələrlə pozması ilə izah etmişdir.

Argentinlilər Maradonanın ölümünün təfərrüatlarını araşdırmağı tələb edirlər

Argentinada ötən il noyabrın 25-də dünyasını dəyişmiş əfsanəvi futbolçu Diyeqo Maradonanın ölümünün təfərrüatlarını təhqiq etmək tələbi ilə aksiya keçirilmişdir. Bu barədə "Anadolu" agentliyi xəbər verir.

Yüzlərlə nümayişçi paytaxt Buenos-Ayresin mərkəzində toplaşmışdır. Aksiya iştirakçıları iddia etmişlər ki, Maradona öldürüldü. Buna görə onlar cinayətdə təqsiri onların məsuliyyətinə cəlb olunmasını tələb edirlər.

Aksiyaada həmçinin Maradonanın kiçik oğlu Diyegito Fernando Maradona, futbolçunun qızları Dalma və Canina, habelə keç-

miş həyat yoldaşı Klaudivya Villafane iştirak etmişlər. Maradona 60 yaşında vəfat etmişdir. Argentina mətbuatı yazır ki, o, Buenos-Ayres ayaletinin Tiqre şəhərində ürək və ağciyər problemləri üzündən dünyasını dəyişmişdir. Ölümündən bir neçə gün əvvəl onun beyində cərrahiyyə əməliyyatı keçirilmişdir.

Maradonanın ölümündən sonra başlanmış tədqiqat çərçivəsində 7 nəfər, o cümlədən neyrocərrah Leopoldo Luke və psixiatr Aqustina Kosaçeva məsuliyyətə cəlb edilmişlər. İş üzrə istintaq davam edir.

Myanmada nümayişlərdə 67 nəfər öldürüldü

Myanmanın şəhərlərində hərbi çevrilişə etiraz əlaməti olaraq keçirilən aksiyalar dağıdılarkən onlarca adam həlak olmuş, yüzlərlə nümayişçi yaralanmışdır. Bu barədə BMT baş katibinin mətbuat katibi Stefan Dujarrik məlumat vermişdir.

Dujarrik qeyd etmişdir ki, BMT-nin İnsan Hüquqları Ali Komissarının İdarəsindən verilən məlumata əsasən, Myanmada azı 67 nəfər, o cümlədən qadın və uşaqların hə-

lak olduğu təsdiqlənmişdir. Yüzlərlə adam xəsarət almışdır. Mətbuat katibi ölkənin yeni rəhbərliyini etirazçılara münasibətdə zorakılıq dayandırmağa çağırmış və xatırlatmışdır ki, dinc nümayişçilərə qarşı odlu silahdan istifadənin beynəlxalq hüquqda həlq bir əsası yoxdur. Bildirilir ki, ölkədə təkcə bir gün ərzində 38 etirazçı öldürülmüşdür. BMT həmin günü Myanmada hakimiyyət zəbt ediləndən bəri "ən qanlı gün" kimi qiymətləndirmişdir.

Ölkənin şimalında xüsusilə ağır vəziyyət yaranmışdır. Orada milyonlarla adam çadırlarda ömür sürür. Onlar bir neçə dəfə yaşayış yerlərini dəyişmişlər. Ötən çiy ev-əşiksiz, yağış və qar altında yaşayan suriyalılar üçün əsl sınağa çevrilmişdir.

Suriyada 10 ildə 12 min uşaq həlak olub, yaxud yaralanıb

Suriyada 10 ildir davam edən münaqişə nəticəsində 12 min uşaq həlak olmuş, yaxud yaralanmışdır. Hazırda həddi-buluğa çatmayan uşaqların 90 faizi humanitar yardıma ehtiyac duyur. Bu, 2019-cu ilə müqayisədə 20 faiz çoxdur. Bu barədə BMT-nin Uşaq Fondu (UNICEF) məlumat vermişdir.

UNICEF xatırladır ki, son bir il Suriyada istehlak səbətinin qiyməti 230 faiz artmışdır; yarım milyondan çox uşaq xroniki aclılıq əlaqədar inkişafdan geri qalır;

Suriyada 2,5 milyon uşaq və qonşu ölkələrdə yaşayan 750 minə yaxın suriyalı uşaq

məktəbə getmir. Bundan əlavə, 5,7 mindən çox uşaq əsgər kimi hərbi münaqişəyə cəlb olunub.

Ötən il psixi pozuntu simptomları qeydə alınmış uşaqların sayı iki dəfə artmışdır. Onlar zorakılıq və ölümün şahidi olur, hər gün travmalara məruz qalırlar.

Ölkənin şimalında xüsusilə ağır vəziyyət yaranmışdır. Orada milyonlarla adam çadırlarda ömür sürür. Onlar bir neçə dəfə yaşayış yerlərini dəyişmişlər. Ötən çiy ev-əşiksiz, yağış və qar altında yaşayan suriyalılar üçün əsl sınağa çevrilmişdir.

İndoneziyada məktəb avtobusu dərayə yuvarlandı

İndoneziyanın Yava adasında səmişin avtobusu 20 metr hündürlükdən dərayə düşmüşdür. Nəticədə azı 27 nəfər həlak olmuş, 39 nəfər yaralanmışdır.

Nəqliyyat Nazirliyindən verilən məlumata görə, hadisə Sumedang şəhərinin yaxınlığında baş vermişdir. Qəzanın səbəbi kimi

sürücünün idarəetməni itirməsi göstərilir. Avtobus məktəbliləri, valideynləri və müəllimləri daşıyırmış. Faktla bağlı istintaq aparılır.

Ölkədə yol-nəqliyyat hadisələri təhlükəsizlik səviyyəsinin aşağı olması və pis infraqstruktura görə tez-tez baş verir.

Konsul COVID-19-u yaydığına görə qovulmuşdur

Ötən ay Polşa, İsveç və Almaniya rusiyalı diplomatları qovmuşdur. İndi Polşa mediasında bu qərarın izahı verilməmişdir. Varşava iddia edir ki, Poznanın qovulmuş rusiyalı konsul-müsavir İqor Oşşepkov koronavirusu yaymışdır.

Polşa xüsusi xidmət orqanlarının işini əlaqələndirən nazirin mətbuat katibi Stanislav Jarin bildirmişdir ki, rusiyalı diplomat və onun qızının COVID-19 testi yanvarın 21-də pozitiv çıxmışdır. Bundan üç gün əvvəl onun həyat yoldaşında da infeksiyanın mövcud olduğu təsdiqlənmişdir. Beləliklə, konsul sanitariya qaydalarına əməl etməmişdir. Belə ki, diplomat

yaşayış yerini tərk edərək görüşlərə qatılmış və nəticə etibarilə başqa adamların həyatını təhlükəyə məruz qoymuşdu. Məsələn, konsul yanvarın 23-də müxalifətçi Aleksey Navalnını müdafiə etmək məqsədilə təşkil olunmuş mitinqin keçirildiyi yer-

Mədəniyyət

İncəsənət xadimləri

Sənət dünyasının tanınmışları zaman-zaman həyatın gözəlliklərini özərlərində möxsus forma və məzmununda ərsəyə gətirməyə çalışıblar. İstedadlı sənətkarların baxışlarında isə hər adillikdə bir qeyri-adillik, gözəllik duyulur. Bu mənada sair və rəssamların həyata baxışları digər sənət adamlarından bir qədər fərqli olur. Gözəlliklərlə dolu həyatımızın mənalıdırılması sənətkar məharətinin xüsusi rolu var. Etiraf edək ki, rəssamlıq bu mənada özü qeyri-adilliklərlə dolu həyatımızı fırça dili ilə daha mükəmməl təsvir edir. Gəlin həyatımızı mənalıdıran gözəllikləri kətanə köçürüb canlı kimi təqdim edən, müasirliyi ilə yanaşı, hələ sağlığında ikən klassik müəlliflərdən biri kimi tanıdığımız Xalq rəssamı Oqtay Sadiqzadənin sənət dünyasına qısa da olsa nəzər salaq.

komissiya Tretyakov qaleresində açılacaq Ümumiyyətlə sərgisi üçün iki əsər seçəndə onlardan biri 19 yaşlı Oqtay Sadiqzadənin "Çağırışçılar" tablosu idi. Təəssüf ki, bu uğuruna sevinməsinin ömrü qısa olur: 1941-ci ildə, yeni 20 yaşında "xalq düşməninin oğlu" kimi onu Altay diyarına sürgün edirlər.

Altı ildən sonra doğma Bakıya qayıdan Oqtay Sadiqzadə atası Seyid Hüseynəndən xəbər tutub. Mordva vilayətinin soyuq iqlimində 7 il ağır həbs cəzası çəkmiş nəticəsində 40 yaşında ikən əlil olub Bakıya qayıtmış anası Ümülsüm xanım isə 4 aydan sonra evindən, uşaqlarından uzaqda, Şamaxıda qəfletən dünyasını dəyişdi. Hələ bu harasıdır! 1947-ci ildə ailənin daha iki üzvü, onlara analıq

Oqtay Sadiqzadə H.Cavidin bütün pyeslərinə, C.Məmmədquluzadənin, S.Hüseynin, C.Cabbarlının bir çox əsərlərinə, M.F.Axundzadənin "Aldanmış kəvakib", Rəşad Nuri Güntekin "Çalı quşu" romanına illüstrasiyalar çəkib.

Fırça ustasının qrafika və rəngkarlıqla bağlı əsərləri Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində, Milli Tarix Muzeyində, C.Cabbarlı adına Teatr Muzeyində, U.Hacıbəylinin, S.Vurğunun, Bülbülün, H.Cavidin ev muzeylərində, Dövlət Şəkil Qalereyasında, Naxçıvanın muzey və qalereyalarında, həmçinin Moskva Dövlət Tretyakov Qalereyasında, Orenburqun, Ulyanovskin muzeylərində saxlanılır.

Oqtay Sadiqzadənin tabloları ölkəmizdən kənar, Almaniya, ABŞ, Kanada, İsrail, Rusiya, Belarus və Pakistanda da şəxsi kolleksiyalarda mövcuddur.

Rənglərin harmoniyası, mövzuların təzadları

Oqtay Sadiqzadə dövlət, mədəniyyət və elm xadimlərinə, tarixi şəxsiyyətlərə həsr olunmuş çoxsaylı gözəl əsərlər yaradıb. Həmçinin müharibə və repressiya qurbanları mövzusunda bir neçə tablo işləyib.

Həmin əsərlərin içərisində Ulu Öndər Heydər Əliyevin, akademik Zərifə xanım Əliyevanın, şairə Xurşud Banu Nəvətinin, Qonça Bəyim və Ümülsüm xanımın portretləri xüsusi yer tutur.

Oqtay Sadiqzadənin yaradıcılığında Nizami Gəncəvinin xüsusi yer alması, əlbəttə, təsadüfi deyildir. "Nizami Gəncəvi və dünya mədəniyyəti" adlı monumental silsilə əsərləri Nizami adına Ədəbiyyat Muzeyi mərkəzi salonunun əsas divarında asılacaq ekspozisiya üçün sifariş verilmişdi. Bu mürəkkəb, eyni zamanda məsuliyyətli iş sənətkar 6 ildən çox vaxt sərf etmişdi. 1999-cu ildə təqdimatı olan əsərlər rəssamın Nizami yaradıcılığına dərin ehtiramı kimi dəyərləndirilmişdir.

Azərbaycan miniatur məktəbinin antik və orta əsrlər dövründəki yüksək ideallarına sadiq qalaraq yanan rəssamın "Nizami Gəncəvi və dünya mədəniyyəti" silsiləsi yaradıcılığının ən yüksək nailiyyətlərindən biridir. Bunu həttə sənət korifeyləri humanizmə, gözəlliyə, ümumbəşəri mədəniyyətə himn də adlandırılıb.

2011-ci ildə Milli İncəsənət Muzeyində sənətkarın 90 illik yubileyi ilə əlaqədar təşkil olunan sərgi sənətlərinə görə üçün, sözün əsl mənasında, bir hədiyyə idi. Xalq rəssamının Azərbaycan təsviri incəsənətinin inkişafındakı xidmətləri dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilib, fəxri fərmanlar və mükafatlarla təltif edilib.

Bu da bir ömrün son akkordları: Azərbaycan təsviri sənətinin görkəmli nümayəndəsi, Əməkdar İncəsənət xadimi, Xalq rəssamı, "Şərəf" və "Şərəf" ordenli, Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının müəllimi, Dövlət mükafatı laureatı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdüçüsü Oqtay Sadiqzadə 2014-cü il dekabrın 20-də ömrünün 94-cü ilində vəfat edib.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"

Teatr sənəti

Tarixi qədim, ənənələri zəngin Azərbaycan milli teatri

Bu gün Azərbaycanda yaraşlıq binaları, geniş salonları ilə göz oxşayan, bir-birindən maraqlı, uğurlu səhnə əsərləri ilə sevimli tamaşaçılarının qarşısına çıxmağa hazır olan teatrlarımız çoxdur. Ancaq milli teatrlarımız bu günlərə gələndə böyük və keşməkeşli tarixi yol keçib.

Meydan tamaşalarından teatr səhnəsinə gələn yol...

Azərbaycanda xalq teatrının tarixi çox qədimdir. Xalq arasında meydan tamaşaları əsr-lərboyu məşhur olub. Məzhəkə, nəqləmə, musiqi, rəqs, yarışma və digər ünsürlərlə zəngin, baxımlı olan həmin tamaşalar açıq havada, şəhər meydanlarında, kəndlərdə, karvansarılarda, bazar və küçələrdə göstərilirdi. Azərbaycan teatri, elçilik və digər mərasimlərdə də əsr-lərboyu teatr elementləri mövcud olub. Bunlardan biri toylarda göstərilən "Xan oyunu" idi. Sonrakı dövrlərdə "Şəbih" və digər dini seciy-yəli tamaşalar da geniş yayılmışdı.

"Ökəndə yox, biçəndə yox, yeyəndə orta qardaş", "Tənbel qardaş" kimi meydan tamaşaları, "Kilimarası" "Maral oyunu" kimi kukla teatr tamaşaları geniş kütlə tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb, yüksək əhvali-ruhiyyə yaradırdı. Bu tamaşalar xalqımızın adət-ənənələrini, milli-mənəvi dəyərlərini, soykökümüzə bağlılığını təccüssüm etdirərək yaşadıb.

XVII əsrin ikinci yarısında Azərbaycana gələn fransız səyyahı Şarden Çuxursəd bəylərbəyinin İrəvan şəhərindəki iqamətgahında qonaq olub. Ona üç hissəli bir tamaşa göstərilib. Tamaşa Şardena ilə xoş təsir bağışlayıb ki, onu "Şərqi operası" adlandırdı.

Araşdırıcılar bu fikirdədirlər ki, mərasim, ayin və xalq oyunlarındakı tamaşa elementləri müstəqil xalq teatrının yaranmasında mühüm rol oynayıb.

1873-cü il martın 10-da Bakı realni məktəbinin teatr həvəskarları truppası tərəfindən təqdim olunan Mirzə Fətəli Axundzadənin "Sərgü-zəşt-vəzir-xani Lankəran" tamaşası ilə Azərbaycan milli teatrının əsası qoyulub. Tamaşanın hazırlanmasında Həsən bəy Zərdabi və Nəcəf bəy Vəzirovun əməyi böyük olub.

Fədakarların sayəsində yaşayan sənət

Bakı şəhərində ilk teatr binasını xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyev inşa etdirib. O, milli teatrın inkişafında böyük xidmət göstərmişdir. Əlbəttə, tamaşa kollektiv əməyin məhsuludur və teatra olan sevgi, fədakarlıq östafet kimi yeni gələn nəsillərə ötürülməyə, onun var olması mümkündür. Azərbaycan səhnəsinin Cahangir bəy Zeynalov, Hüseynqulu Sarabski, Mirzə Əliyev, Hüseyn Ərəblinski, Ulvi Rəcəb, Abbas Mirzə Şərifzadə, Mustafa Mərdə

nov, Məmmədza Şeyxzadə, Ağasadiq Gəraybəyli, Əliqə Aqayev, Lütfullə Abdullayev, Nəsimə Zeynalova, Mərzibə Davudova kimi yüzlərlə nümayəndəsi yetişdi. Bu gün də onların sənət yolunu davam etdirən istedadlı aktyorlarımız, aktrissalarımız da deyil.

Tarixi 1873-cü il martın 10-da başlanan milli teatrlarımız çox qədim bir yol keçib. XIX əsrin sonları, XX əsrin əvvəllərində maddi vəziyyətinin ağırlığını düşünməli, bu istiqamətdə çalışmalı olan onun başını digər problemlərlə qarşı-dır, inkişafını əngəlləməyə çalışıblar. Səhnə o illərdə aktyorlara məşhurluqla bərabər belələr gətirib. Təhqirəməz ifadələrlə, təhdidlərlə qarşılaşanlar az olmayıb. Səhnəyə çıxdığı üçün yaralanıblar, qətlə yetirilənlər olub. Çünki çoxları öz qohumunun, yaxınının aktyorluq sənətini seçməsinə özü üçün, bütövlükdə nəslə üçün təhlükə hesab edib. Gözü qorxanları, həyatını təhlükəyə atmağa cəhənləri teatrdan, səhnədən uzaqlaşdırmağa müvəffəq olublar. Amma bu sənəti canından çox sevənlər heç bir təhdidə, təhqirə, fiziki və mənəvi əzab-əziyyətlərə boyun əyməyiblər. Elə milli teatrlarımız da belə fədakarların sayəsində yaşayıb, inkişaf edib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulması milli teatrın fəaliyyətində də canlanma yaradıb. Qısa müddətdə teatr inkişafı üçün zəruri işlər görüldü. Onun repertuarına Azərbaycan tarixi və milli azadlıq mübarizəsi ilə bağlı yeni əsərlər daxil edildi. Bu sahədə cümhuriyyət hökumətinin məqsədyönlü addımlarından biri də Azərbaycan Dövlət Teatrının təşkilatı olub. Bu, Azərbaycan peşəkar teatrının dövlət teatri statusu alması demək idi. 1918-ci il noyabrın 4-də həmin teatrdakı ilk dəfə Nəriman Nərimanovun "Nadir şah" faciəsinin tamaşası təqdim olundu.

Sovet hakimiyyəti illərində də Azərbaycan-da teatr sənətinin inkişafı üçün mühüm işlər həyata keçirilib. Teatrlarımızın repertuarlarında sovet ideologiyasını və rejiminin təlunluq edən əsərləri yəni, xalqın həyatı, güzəranı, tarixi keçmişini ilə bağlı əsərlərə də yer verilib.

Tamaşaçıların intizarında...

XX əsrin sonuncu onilliyində Azərbaycan yenidən öz müstəqilliyinə qovuşdu. Xalqımızın nail olduğu bu böyük qələbə asanlıqla əldə olunmadı. Müstəqilliyimizin ilk illərində bütün sahələrdə böhran yarandı. Teatr sənəti də çətin sınaqlara üzlişdi. Ancaq bu imtahandan da üzünə çıxırdı.

Bu gün Azərbaycan teatri dövlət qayğısı, tamaşaçı sevgisi ilə əhatələnib. Əlbəttə, problemləri də var. Son bir ildə ən böyük qayğısı isə pandemiya ilə bağlı yaranmış vəziyyətlə əlaqədar tamaşaçıların qarşılaya bilməməsidir. Teatrlarımız böyük itizlərə koronavirusun endirdiyi pərdələri yenidən açacağı, tamaşaçı alışıqları ilə kükrəyəcəyi günləri gözləyir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Humanizmə, ümumbəşəri mədəniyyətə töhfə

Xalq rəssamı Oqtay Sadiqzadənin əsərləri zaman və məkanların təzadlı harmoniyasının inikasıdır

Məşhurların övladı olmağın bəxtəvərliyi və bədbəxtliyi

Azərbaycan xalqının ədəbi simalarından sayılan, məşhur ədəbiyyatçıların - yazıçı Seyid Hüseynlə şairə Ümülsüm xanımın ailəsində 1921-ci ildə Bakıda dünyaya göz açmaq kimi ona xoşbəxtlik nəsib olmuşdu. M.Ə.Şərifzadənin emisi qızı olan anası Ümülsüm poeziyaya, eləcə də milli azadlıq ideyalarına maraqlı göstərməyə bilməzdi. Çünki o, hələ Seyid Hüseynlə ailə həyatı qurmadan öncə mətbuatda Azərbaycan qadınlarının azadlığı, onların hüquqlarının qorunması, ictimai fəallıq göstərmələrini nəinki istəyirdi, həm də bunun üçün mübarizənin səmərəli formalarından olan təbliğata üstünlük verirdi, məqalələr yazırdı və dövrü mətbuatda çıxış etdiyi üçün imzası tanınırdı.

Yazıçı Seyid Hüseynin ailəsinin ilk övladı olan Oqtayın rəssamlığa meyli də təsadüfi deyildi. Hələ uşaqlıq illərindən bu sənətə marağını nəzərə alan ata onun istəyinin reallaşmasına razılıq vermişdi. Beləliklə o, qəlben bağlandıqı rəssamlığı seçmiş və 1935-ci ildə Rəssamlıq Texnikumuna daxil olmuşdu.

Oqtay Sadiqzadə Azərbaycan rəngkarlığının sonrakı nəslinin korifeyləri sayılan Mikayıl Abdullayev, Böküyağa Mirzəzadə, Əbdülxalıq, Qafar Seyfullayevlə birlikdə bu sənətin sirlərinə bələd olmuş, inceliklərini öyrənmişdi.

O, hələ həyatının ən təlatümlü illərindən qarşıdan gəldiyini bilirdi. Necə deyirlər, ağına gəlməyənlər başına gəlirdi: ata-anasının 1937-ci ildə "xalq düşməni" kimi həbs edilmələri ailəni pıxılmaz vəziyyətə salmışdı, baxmayaraq ki, Seyid Hüseyn

nin bacısı qızı, 21 yaşlı Səyyarə xanım onları öz öhdəsinə götürüb, həyatını dörd yetim uşağa baxmağa həsr etmişdi. Buna görə də hələ həyatı təcrübəsi olmayan gənc Oqtay birdən-birə ailə başçısını əvəz etməli olmuşdu...

Çətinliklə də olsa Oqtay 1939-cu ildə Rəssamlıq Texnikumunu bitirdi. Dostları ilə birlikdə Moskvada təhsilini davam etdirmək istəsə də, ailə vəziyyəti ilə bağlı üzünə düşən məsuliyyət və maddi çətinlik onun bu arzusunun gerçəkləşməsinə mane olub.

6 illik sürgün həyatı

Bilmirdi ki, həyatının keşməkeşləri hələ qabaqda idi. Lakin artıq rəsmləri respublika sərgilərində nümayiş etdirilir, yüksək qiymətləndirilir. Hətta 1940-cı ildə Moskvadan gələn

etmiş bibisi və kiçik qardaşı Cığatay da bu dünyaya vıda dedilər.

Amansızlıqlarla üzlaşan Oqtayın həyatına və sifətinə fələyin çəkdiyi serti sille onu ağınsa da, bu qəzəbə sevgi-məhəbbət harmoniyası verərək əsərlərində təccüssüm etdirməyə başlayır.

1955-ci ildə rəssamı "Azəməş"ə baş bədi redaktor vəzifəsinə dəvət edirlər. O, nəşriyyatda işlədiyi illərdə poliqrafiya mədəniyyətini yüksək səviyyəyə qaldırmağa çalışır, özü də kitablara illüstrasiyalar çəkməyə başlayır.

Həmin illərdə Azərbaycan oxucuları Balzakın "Qorio ata", V.Üqonun "Səfillər", Turgenevin "Atalar və oğullar", M.Qorkinin "Artamonovların işi" əsərlərini çəkilmiş qəhrəmanların yadda qalan, gözəl obrazları ilə tanış olurlar.

Tarixin daş yaddaşları

Kəlbəcərdəki "Lövh" qalası

Zamanın sərt dövrlərindən keçib günümüzdə qədər yol gələrək, sözün həqiqi mənasında, tariximizə iz salan maddi mədəniyyət nümunələri arasında qalaların öz yeri var. Onların folklor nümunələrində öz əksini tapması heç də təsadüfi deyil. Yaddələri hücumlardan qarşısının alınmasında bu daş abidələrin əvəzsiz rolu barədə əfsanəyə bənzər kifayət qədər həqiqətləri bugünüməzə çatdıran hekayətlər və rəvayətlər çoxdur.

Qalalar uzunmüddətli dairəvi müdafiə üçün hazırlanmış, daimi qarnizonu, silahları, ehtiyatları olan strateji əhəmiyyətli məntəqə (şəhər) deməkdir.

İbtidai icma cəmiyyətində ilk qalalar möhkəmləndirilmiş məskənlər şəklində imiş. Bu məskənlər torpaq bəndlər, ağac, kərpic, daş və sairə divarlarla əhatə olunurdu. Sonralar hasarların ətrafında, adətən su ilə doldurulan, dərin xəndəklər qazılırdı. İnşaat işlərinin təkmilləşməsi qədim şəhərlər ətrafında kvadrat və ya dairəvi şəkildə qüllələri divarlar çəkməyə imkan verdi. Divarların hündürlüyü 9-10 metrə, bəzi hallarda 30 metrə çatırdı.

Ərazisində qalaların çox və əksəriyyətinin də alban dövlətinin yadigarı olmasına görə Kəlbəcər və İsmayilli rayonları daha çox diqqət çəkib.

Kəlbəcər qalalarını tədqiq edənlərin fikrincə, onlar əsasən karvan yollarının üstündə tikilmişdir. Səbəbi də məlumdur: yollara nəzarət olunsun.

Murovdağ aşırımından sonra Kəlbəcər "Ayrılm dərəsi" adlanan ərazisidir. Tarixin yadigarı olan qalalarda burada da rast gəlinir. Qalaboyunu kəndi yaxınlığında, meşə massivinin içərisində uzaqdan diqqəti çəkən "Lövh" qalasının maraqlı tarixcəsi var. Qalaya giriş bir yerdəndir. Sərt qaya çapıqlara çıxır açılıb. Bir nəfər qayadan tuta-tuta keçib qalaya qalxa bilirdi. Aşağı baxmaq mümkün deyildi: insanın gözü qaralıb yixılma təhlükəsi çox idi. Buna görə də hər kəs qalaya qalxa bilməzdi.

Ən məşhur qalalardan sayılan "Lövh" qalasının üstündə, qayadan yonulmuş, dərinliyi 3-5 metrə çatan quyular var. Bu quyularda ərzaq, ya da su saxlanılmışdır. Həmin quyuların içərisində nəhəng palıd ağacları bitmişdir ki, hər birinin diametri bir metrə çatırdı. Qalanın Lev çayı istiqamətində iki mağarası aşkar olunub. Bura ən qədim insan məskənlərindən hesab olunur. Yayda olduqca sərin, qışda isə isti olan bu mağarada istənilən ərzaq məhsulunu bir ay saxlamaq mümkündür.

"Azərbaycan"

Bura Vətəndir

Dağlar gözəli: Qaragöl Dövlət Təbiət Qoruğu

Təbiətin qorunması canlıların ömrünün uzadılması baxımından çox əhəmiyyətlidir. Ona görə də ana dediyimiz təbiətin mühafizəsi nəinki dövlətin, həm də cəmiyyətin borcuna çevrilmişdir. Axi, təbiət yalnız bitki örtüyündən ibarət deyil, onun gözəlliyini artırarlardan biri də vəhşi heyvanları ilə zənginliyidir.

Azərbaycanın da nadir təbiətinin qorunmasına böyük diqqət yetirilir.

Bu məqsədlə 10 milli park, 10 dövlət təbiət qoruğu və 24 dövlət təbiət yasaqlığı fəaliyyət göstərir.

Respublikamızda bu sahədə 1925-ci ildə ilk yaradılan "Göygöl" Dövlət Təbiət Qoruğudur.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 6-da ötən ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformatda keçirilən müşavirədə bu məsələyə də toxunaraq dedi: "Azad edilmis torpaqlarda, eyni zamanda dövlət təbiət qoruqları və yasaqlıqlar olub. Mən bu məlumatı da Azərbaycan xalqına çatdırmaq istəyirəm... Laçın

rayonunda Qaragöl Dövlət Təbiət Qoruğu 1987-ci ildə yaradılıb, 240 hektar sahəsi var idi, tamamilə məhv edilmiş, talan olunub və bütün ağaclar qırılıb..."

Laçınla Gorus sərhədində yerləşən "Qaragöl" Dövlət Təbiət Qoruğu da təbiətin unikal məkanlarından biridir. 1987-ci ildə yaradılan qoruğun sahəsi 240 hektar olub. Təəssüf ki, bu qoruq da erməni vəhşiliyinin qurbanlarından birinə çevrilib. Qoruğun ərazisindəki göl mühüm hidroloji və təsərrüfat əhəmiyyətinə malikdir. Suyundan yerli əhali qayun sürülürünin, əkin yerlərinin suvarılması və baliqçılıq üçün istifadə edib.

Qoruq Qarabağ vulkanik yaylasının cənub hissəsində, Böyük Işıqlı dağının yamacındadır. Gölün suyu ərazinin hündürlüyü ilə əlaqədar olaraq bitkilərdən çox kasıbdır. Burada yalnız amfibiyalar, qırxbuğum və qaymaqqıçəyi bitir. Ərazidə cimli dağ-cəmən torpaqları yayılıb. Bu torpaqlar əsasən humuslu zəngindir. Gölün ekoloji şəraiti və suyunun müəyyən xüsusiyyətləri burada canlı aləmin azlığına səbəb olub. Bununla bərabər, gölün suyunu zo-

oplanktonlara, dibində isə yanuzənlərə rast gəlinir. Ərazi seyrək meşəliklər və kolluqlar, eləcə də palıd, vələs, ardic, yemişan, itburnu, böyükdənən ibarətdir. Yerli ekoloji amilləri burada heyvanların normal məskunlaşmasına tam şərait yaradıb. Ərazidə çöl donuzu, qonur ayı, canavar, çaqqal, tülkü, cüyür, doşan, porsuq, kəklik, qırqovul, turac, bildirçin yayılıb.

"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi 2021-ci il üçün saxlanma xərclərində nəzərdə tutulmuş vəsait hesabına tələbat olunan malların, iş və xidmətlərin satın alınması məqsədilə “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq təkliflər sorğusu keçirir

Təkliflər sorğusu 8 (səkkiz) LOT üzrə keçiriləcəkdir:

LOT- 1: Dəffərxana, mətbəə və təsərrüfat mallarının satın alınması.

LOT- 2: Kompüter, kompüter avadanlıqları, printer, toner, katric və idarədə istifadə olunan digər çox işlək malların satın alınması.

LOT- 3: İdarədə istifadə olunan elektrik və digər malların satın alınması.

LOT- 4: Pərdələrin, yuşaqq məbellərin və döşəmələrin kimyəvi təmizlənmə işlərinin satın alınması.

LOT- 5: “Milli Məclis” jurnalının illik çap edilmiş işlərinin satın alınması.

LOT- 6: İcməli suların illik (dispenser üçün 19 L) satın alınması.

LOT- 7: İnzibati binanın giriş pilləkənlərində təmir-quraşdırma işlərinin satın alınması.

LOT- 8: Fəvvarələr üçün tələb olunan mal-materialların və santexnika mallarının satın alınması.

İddiaçılar təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri (rəsmi blanklarda və möhürlə təsdiq olunmuş qaydada) təqdim etməlidirlər:

1. Təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün yazılı müraciət.
2. Təklifin qüvvədə olma müddəti zərflərin açıldığı gündən sonra azı 30 bank günü təşkil etməlidir.
3. Təklifin təminatı (bank zəmanəti) təklifin ümumi qiymətinin 1 (bir) faizi məbləğində olmaqla təklifin qüvvədə olma müddətindən azı 30 (otuz) bank günü çox olmalıdır.
4. İddiaçılar haqqında tələb olunan sənədlər aşağıdakılardır:
  - iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.
  - iddiaçının son bir ildəki (əgər daha az müddət fəaliyyət göstərsə, bütün fəaliyyət dövründəki) maliyyə vəziyyəti barədə bank sənədi;

- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanlarından arayışlar;

- müflis elan olunmaması, əmlakı üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlmis girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şəxs olmaması;

- müvafiq sahədə peşakarlığının, təcrübəsinin, texniki və maliyyə imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə sərişəsinin olması - potensial imkanları haqqında məlumat;

- müvafiq sahibkarlıq fəaliyyəti növünün həyata keçirilməsi və ya müəyyən hərəkatların yerinə yetirilməsi üçün müvafiq lisenziya və ya icazəyə malik olması.

Sənədlər Azərbaycan dilində iki nüsxədə (əsl və surati) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan təkliflər Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). İddiaçılar “Təkliflər sorğusunun Əsas şərtlər toplusu”nu müsabiqədə iştirak etmək üçün yazılı müraciət etdikdən sonra Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin inzibati binasının yerləşdiyi Bakı şəhəri, Parlament prospekti, 1 ünvanından əldə edə bilərlər.

İştirakçılar təklifləri möhürlənmiş qaydada ikiqat zərflərdə, 18 mart 2021-ci il saat 18:00-a qədər Tender komissiyasına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilən zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İştirakçıların təklifləri 19 mart 2021-ci il saat 16:00-da yuxarıda qeyd olunan ünvanda açılacaqdır. İştirakçıların səlahiyyətli nümayəndələri zərflərin açılışında iştirak edə bilərlər.

Əlaqələndirici şəxs: Möhbali Cavid
Əlaqə telefonu: (012) 492-31-26
E-poçt ünvanı: tender@meclis.gov.az
Ünvan: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Parlament pr., 1, Milli Məclis

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Maddi-Texniki Təchizat İdarəsi hesabla texnikası, avadanlıqlar və isitmə-suyutma sistemlərinin təmiri və texniki xidmətin göstərilməsi işlərinin satın alınması üzrə

açıq tender elan edir

Tender proseduru Azərbaycan Respublikası Qanununun 50-1.1-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin iştirakı ilə açıq tender üsulu tətbiq etməklə elektron satınalma vasitəsilə keçirilir. Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, www.etender.gov.az dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər.

Tenderdə iştirak etmək istəyən məğdərənlər LOT üzrə müəyyən edilmiş məbləğdə iştirak haqqını aşağıda qeyd olunan hesab köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas şərtlər toplusunu Portal vasitəsilə əldə edə və müsabiqə üzrə təkliflərini elektron qaydada təqdim edə bilərlər.

LOT 1 - Həsəbləmə texnikası, avadanlıqlar və isitmə-suyutma sistemlərinin təmiri və texniki xidmətin göstərilməsi işlərinin satın alınması.

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;

- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanı tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;

- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;

- iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənsə və uyğunluq sertifikatları.

İştirak haqqı: 300 manat
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
Bankın adı: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
Kod: 210005
VOEN: 1401555071
M/h: AZ41NABZ0136010000000003944
S.W.I.F.T BIK: CTREAZ22
Fövqəladə Hallar Nazirliyi Maddi-Texniki Təchizat İdarəsi
H/h: AZ11CTRE00000000000002658402
VOEN: 1401347471
Büdcə təsnifatının kodu: 142330
Büdcə səviyyəsinin kodu: 7
Əlaqə telefonu: (012) 512-47-35
Elektron poçt ünvanı: info.mti@fn.gov.az
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

Tender komissiyası

Azərbaycan İxracı və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) tərəfindən 30 mart - 2 aprel 2021-ci il tarixlərdə keçiriləcək “Mosbuild 2021” (Moskva, Rusiya) və 3-9 aprel 2021-ci il tarixlərdə keçiriləcək “China Food and Drinks Fair and TAOWINE Hotel Show” (Çenqdu, Çin) sərgilərində nümayiş olunacaq məhsulların təyinatı üzrə təslim edilməsinin beynəlxalq yük daşınması (məntəqədən məntəqəyə) xidmətinin satın alınması məqsədilə təkliflər sorğusu keçirir

Təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün qiymət təklifi (nəqliyyat, sığorta, vergi, gömrük rüsumları və digər xərclər nəzərə alınmaqla) və digər zəruri sənədlər 15 mart 2021-ci il saat 18:00-dək Azərbaycanca İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 32 ünvanında yerləşən ofisinə təqdim edilməlidir.

Əlaqələndirici şəxs - Sənan Davudov (telefon:012-598-01-47 dax.: 3625).
Zərflər 16 mart 2021-ci il saat 10:00-da həmin ünvanda açılacaqdır.

Maraqlananlar müvafiq məlumatları Azərbaycanca İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 32 ünvanında yerləşən ofisinə yazılı müraciət etməklə əldə edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Nizami rayon Mənzil-Kommunal Təsərrüfatı Birliyi tərəfindən 05.03.2021-ci il tarixdə “Nəqliyyat və xüsusi texnikaların satın alınması” üzrə keçirilmiş açıq tenderdə “IMPROTEX TRUCKS AND BUSES” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİ qalib elan edilmişdir

Qalib təşkilatla müvafiq müqavilə bağlanmışdır.

Tender komissiyası

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyəti ərzaq mallarının kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir

Maraqlanan təşkilatlar +994202452739 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.
Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 12.03.2021-ci il saat 09:00-dan 16.03.2021-ci il saat 14:00-dək qəbul olunur.

Ünvan: AZ 3700, Qobustan şəhəri, Heydər Əliyev pr., 1
Telefon nömrəsi: +994202452739 Faks nömrəsi: 0202452739
E-mail: mail@qobustan-ih.gov.az

Tender komissiyası

Baş Prokurorluq: “Beynəlxalq axtarışa verilmiş şəxs Türkiyədən Azərbaycana ekstradisiya edilib”

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu tərəfindən milli qanunvericiliyin və ölkəmizin tərəfdar çıxdığı beynəlxalq böyük işlər və müqavilələr barədə məlumatlar (Arayış formasında imzalanan) haqqında” 1957-ci il tarixli Avropa Konvensiyasının və əlavə protokollarının tələblərinə əsasən Türkiyə Respublikasının Baş Prokurorluğu ilə ikitərəfli münasibətər çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının ərazisində cinayət törətmis şəxsin cinayət məsuliyyətini cəlb edilməsindən ötrü ekstradisiya olunması barədə sorğu edilib.

Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin İstintaq şöbəsinin icraatında olan cinayət işi üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilmiş Zalov Rövşən Azad oğlunun 2017-ci ildə Bakıda özünü turizm şirkətinin rəhbəri kimi təqdim edərək Almaniya və yaşayış işləmə üçün vizə açdığını və göndərəcəyini vəd edərək etibarədan sui-istifadə etmə və aldatma yolu ilə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxsle özgənini

əmlakını (pul vəsaitlərini) ələ keçirib zərərçəkmiş şəxslərə xeyli miqdarda ziyan vurmaqla təkrarən dələduzluq etməsinə əsaslı şübhələr müəyyənləşdirilib. R.Zalov barəsində beynəlxalq axtarış elan olunub.

Axtarışda olan şəxsin yerinin müəyyənləşdirilməsi əsası ilə Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun Türkiyə Respublikasının Baş Prokurorluğuna etdiyi sorğu təmin olunub və R.Zalov Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidmətinin xüsusi konvoyunun müşayiəti ilə ölkəmizə ekstradisiya edilib.

Tender bildirişi

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Nümayəndəliyi kvalifikasiyalı iddiaçılara Azərbaycanca məcburi köçkünlərə və münasifədən təsirlənmiş digər şəxslərə hüquqi yardım və məsləhət xidmətlərinin göstərilməsi üçün RFP/AZE/001/2021 nömrəli tenderdə iştirak etməyə dəvət edir. Bu fəaliyyətin məqsədi Dağlıq Qarabağdan və ona bitişik yeddi rayondan olan məcburi köçkünlərə hüquqi yardım və məsləhət xidmətlərindən istifadə imkanını təmin etməkdir. Tələb olunan tender sənədlərinə aşağıdakı qaydada giriş əldə etmək olar:

- E-mail: azeba@unhcr.org elektron poçt ünvanına sorğu göndərmək.
- Tender sənədlərini hər iş günü səhər 10:00-dan 16:00-dək buradan əldə etmək olar: Azərbaycan, AZ1014, Bakı, Mirzəğa Əliyev küç., 210, Winter Park Plaza, BMTQAK.
- Maraqlananlar tender sənədlərini bu saytlardan da yükləyib götürə bilərlər: www.azerweb.com və <https://azerbaijan.un.org/az/114698-tender-leal-aid-and-counseling-idps>.

Təkliflərin təqdim edilməsinin son müddəti **02 aprel 2021-ci il saat 23:59-a qədərdir.**

Tender Notice

The Representation of the United Nations High Commissioner for Refugees invites qualified companies to participate in the tender RFP/AZE/001/2021 Legal Aid and Counselling to IDPs and other conflict-affected individuals in Azerbaijan. The goal of this activity is providing IDPs from Nagorno-Karabakh and seven adjacent districts with an access to legal aid and counselling services. Access to the required tendering documents can be obtained as follows:

- E-mail: Send an e-mail request to azeba@unhcr.org
- Tender documents are available at: UNHCR, Winter Park Plaza, 210 Mirzaagha Aliyev str. Baku, AZ1014, Azerbaijan, every working day between 10:00 am until 16:00 pm
- Interested companies can download tender documents from www.azerweb.com and <https://azerbaijan.un.org/az/114698-tender-leal-aid-and-counseling-idps>

The Deadline for submission of offers is **23:59Hrs on 02 April 2021**

İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti mətbəə məhsullarının hazırlanması və çapı işlərinin satın alınmasına dair açıq tender elan edir

Mətbəə məhsullarının hazırlanması və çapı işlərinin satın alınması. Tender iştirakçıları “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq yuxarıda göstərilən satınalma predmeti üzrə öz tender təkliflərini dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə elektron formada təqdim etməlidirlər.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilməlidir:

- aşağı qiymət, yüksək keyfiyyət, podratçının bu sahədə texniki imkanları və sərişəsi.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Görüləcək işlər satınalma müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi gündən qrafik üzrə 2021-ci ilin sonuna kimi icra edilməli və hazır məhsul satın-alan təşkilata onun inzibati binasında təhvil verilməlidir.

Maraqlananlar 200 manat məbləğində iştirak haqqını “ASAN Ödəniş” vasitəsilə köçürdükdən sonra Əsas şərtlər toplusunu internet Portalı vasitəsilə elektron qaydada ala bilərlər.

İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba ödəməlidirlər:

Təşkilatın adı: İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti
1302126941
VOEN: 1401555071
Bank rekvizitləri: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
H/h: AZ80CTRE00000000000002788401
VOEN: 1401555071
Kod: 210005
Müxbir hesab: AZ41NABZ0136010000000003944
S.W.I.F.T. CTREAZ22
Büdcə səviyyəsinin kodu: 7
Büdcə təsnifatının kodu: 142330

Tenderdə iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. Tenderdə iştirak etmək üçün iştirakçıların Tenderdə tələb olunan sənədlər bölməsi üzrə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- iddiaçının tam adını, onun hüquqi statusunu əks etdirən hüquqi sənədləri və rekvizitləri;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti barədə bank arayışı;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatlarının surəti, habelə son bir il ərzində (fəaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergidöyəcisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olmaması haqqında arayış;

- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin mövcud olmaması barədə müvafiq vergi orqanından arayış;

- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- maldöndərənin ixtisaslarını təsdiq edən sənədlər (maldöndərənin təcrübəsi və fəaliyyət müddəti barədə, kadri potensialı və işçi qüvvəsi haqqında izahlı arayış, maldöndərənin texnoloji avadanlıqlarının mövcudluğu haqqında arayış və təsdiq edici sənədlər).

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır. İddiaçılar öz təkliflərini Əsas şərtlər toplusunda göstərilən müddəalara uyğun hazırlamalı, iddiaçının ixtisas göstəriciləri “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 6.2-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olmalıdır. İxtisas göstəriciləri qeyd edilən tələblərə uyğun olmayan maldöndərənlərin təklifləri tenderdən kənarlaşdırılacaqdır.

Əlaqələndirici şəxs kimi komissiyanın üzvü Elçin Xəlilli təyin edilir. İddiaçıların tenderlə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalan təşkilatla ünvanlıa bilərlər.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **08 aprel 2021-ci il saat 16:00-dək**, tender təklifi və bank təminatını isə **16 aprel 2021-ci il saat 16:00-dək Portal vasitəsilə** təqdim etməlidirlər.

Təkliflər **19 aprel 2021-ci il saat 16:00-da** açılacaqdır.

İddiaçılar açılışın nəticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tender komissiyası

“Azərişiq” ASC Xırdalan şəhəri ərazisində yerləşən 110/35/10 kV-luq “Qobu”, Sabuncu rayonu Maşağa qəsəbəsi ərazisində yerləşən 35/6 kV-luq “479” və Yasamal rayonu ərazisində yerləşən 88 saylı yarımstansiyalarda təmir işlərinin satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.

Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzalanı vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını yalnız “ASAN Ödəniş” vasitəsilə həyata keçirə bilərlər. Müsəbiqəyə daxil olduqdan sonra “ASAN Ödəniş”lə “ödə” düyməsini sıxaraq aidiyyəti keçid vasitəsilə ödəniş etdikdən sonra müsəbiqədə iştirak edə bilərsiniz.

LOT-1:
Xırdalan şəhəri ərazisində yerləşən 110/35/10 kV-luq “Qobu”, Sabuncu rayonu Maşağa qəsəbəsi ərazisində yerləşən 35/6 kV-luq “479” və Yasamal rayonu ərazisində yerləşən 88 saylı yarımstansiyalarda təmir işlərinin satın alınması

İştirak haqqı - 700 manat

“Azərişiq” ASC
Hesab: AZ83AIB33020029441802068118
VOEN: 9900069391
Benefisiarın Bank: “Kapital Bank”ın Gənclik filialı
Kod: 200189
VOEN: 9900003611
Müxbir hesab: AZ37NABZ0135010000000001944
SWIFT Code: AIBAZ22X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Əlaqələndirici şəxs - Namiq Heybatov (telefon: 440-39-93 daxil (92-19))
namiq.heybatov@azerishiq.az
İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə (Təsdiq edici sənədin əsl skan edilərək PDF formatında yerləşdirilməsi zəruridir);

- maldöndərənin (VOEN-), bank rekvizitləri, ünvanı, dövlət rəyestrindən çıxarış (Təsdiq edici sənədin əsl skan edilərək PDF formatında yerləşdirilməsi zəruridir);

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

ƏƏSMN-in tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi Publik Hüquqi Şəxsin “Delta Telekom Ltd” MMM-in şəbəkəsindəki müvafiq portlara qoşulması və onlardan istifadə üzrə xidmətlərin satın alınması ilə əlaqədar ƏƏSMN-in tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi Publik Hüquqi Şəxsi ilə “Delta Telekom Ltd” MMM arasında 05 mart 2021-ci il tarixdə müqavilə imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Aztelekom" MMC tərəfindən 01.12.2020-ci il tarixdə vahid satınalma Portalında "80 dəst AC-380V / DC 48V Elektrik qıda qurğularının" satın alınması məqsədilə elan olunmuş açıq tender (e.tender) proseduru Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzəret Dövlət Xidmətinin AİBNDX-15/01-5/290P sayılı məktubuna əsasən ləğv olunur.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 02 fevral 2021-ci il tarixli, 23 (8616) nömrəli buraxılışında Qax Suvarma Sistemləri İdarəsinin Maşın mexanizmlər üçün ehtiyat hissələrinin satın alınması məqsədilə yerləşdirilmiş elana uyğun olaraq 09 mart 2021-ci ildə keçirilmiş tender müsabiqəsində iddiaçılar ehtimal qiymətindən yuxarı tender təklifləri təqdim etmələri səbəbi ilə "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 27.4-cü bəndinə uyğun olaraq müsabiqədən kənarlaşdırılmış və müsabiqə baş tutmamışdır.

Tender komissiyası

"Bakı Şəhər Əsaslı Tikinti və Təmir" MMC

açıq tender elan edir

LOT - 1. Bakı şəhəri ərazisində səkilərdə, heyətlərdə, park və bağlarda təmir, yenidənqurma və abadiyyət işləri.
LOT - 2. Mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı subsidiyaların verilməsi.

Tender iştirakçılarının təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesabla köçürdükdən sonra müsabiqə üçün təkliflərini təqdim edə bilərlər. Əlaqələndirici şəxs: Əhməd Məmmədov, 496-52-05) ala bilərlər:

LOT 1 - 1000 manat
LOT 2 - 1000 manat
İddiaçılar iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürməlidirlər:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin "Bakı Şəhər Əsaslı Tikinti və Təmir" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti
Hh: AZ22IBAZ38030019446253269215
VÖEN:1702563281
Kod: 805625
VÖEN: 9900001881
M/h: AZ03NABZ01350100000000002944
SWIFT:IBAZAZ2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün ərizə;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflər açıldığı tarixdən sonra azı 30 bank günü müddətində qüvvədə olmalıdır);

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi

Nazirliyin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu

açıq tender elan edir

Fondun (qurumlarının) Aparatı və struktur bölmələri üçün 2020-ci il üzrə illik maliyyə göstəriciləri əsasında hazırlanmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlara tələblərinə uyğunlaşdırılması və aidiyyəti işlər üzrə məsləhət xidmətlərinin satın alınması

Tender iştirakçılarının təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesabla köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.
İştirak haqqı: 400.00 (dörd yüz) manat
VÖEN: 1300050781

Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
H/h: AZ46CTRE000000000000007018504
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
VÖEN: 1401555071
Kod: 210005
SWIFT: CTREAZ22
Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu: - 142330
Büdcə səviyyəsinin kodu: - 4

"Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 29.2-ci maddəsinə əsasən iştirak haqqı geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri (sənədin əsli skan edilməli və PDF formatında yerləşdirilməlidir). Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir;
- tender təklifi (tekliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü qox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (faaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olub-olmadığı (sənədin əsli skan edilməli və PDF formatında yerləşdirilməlidir). Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi

Nazirliyin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu

açıq tender elan edir

Fondun (qurumlarının) aparatı və onun struktur bölmələrində 31 dekabr 2020-ci il tarixə aktiv və öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi xidmətinin satın alınması.
Tender iştirakçılarının təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımi maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən məbləğdə iştirak haqqını göstərilməsinə hesabla köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.
İştirak haqqı: 500.00 (beş yüz) manat
VÖEN: 1300050781
Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
H/h: AZ46CTRE000000000000007018504
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
VÖEN: 1401555071
Kod: 210005
SWIFT: CTREAZ22
Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu: - 142330
Büdcə səviyyəsinin kodu: - 4
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri (sənədin əsli skan edilməli və PDF formatında yerləşdirilməlidir). Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- tender təklifi (tekliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü qox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (faaliyyətini dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergi ödəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi hallarının mövcud olub-olmadığı (sənədin əsli skan edilməli və PDF formatında yerləşdirilməlidir). Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- iddiaçının son bir iləki maliyyə vəziyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2019 və 2020-ci illər üzrə);
- iddiaçının son bir iləki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (sənədin əsli skan edilməli və PDF formatında yerləşdirilməlidir). Əgər sənəd elektron formada alınbsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);
- 10.03.2021-ci il tarixdən sonrakı tarixdə alınmış bank arayışı qəbul ediləcəkdir;

Tender komissiyası

E L A N

Sığorta sektorunda ləğv edilmiş lisenziyalar barədə məlumat

"Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 107.1.1-ci maddəsinə müvafiq olaraq kö-nüllü mürciət əsasında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinin 10 mart 2021-ci il tarixli qərarı ilə "Revan Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə sığorta fəaliyyətinə verilməsi 15 oktyabr 2009-cu il tarixli, 000271 nömrəli lisenziya ləğv edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Maddi-Texniki

Təchizat İdarəsi dezinfeksiya işlərinin satın alınması üzrə

açıq tender elan edir

Tender proseduru Azərbaycan Respublikası Qanununun 50-1.1-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin iştirakı ilə açıq tender üsulu tətbiq etməklə elektron satınalma vasitəsilə keçirilir. Tender iştirakçılara təklif edilir ki, www.etender.gov.az/ - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalı vasitəsilə tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər.

Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilmiş məbləğdə iştirak haqqını aşağıdakı hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas şərtlər toplusunu Portal vasitəsilə əldə edə və müsabiqə üzrə təkliflərini elektron qaydada təqdim edə bilərlər.

LOT 1 - Dezinfeksiya işlərinin satın alınması

İştirak haqqı: 250 manat.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Bankın adı: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi

Kod: 210005

VÖEN: 1401555071

M/h: AZ41NABZ01360100000000003944

S.W.I.F.T. BİK: CTREAZ22

Fövqəladə Hallar Nazirliyi Maddi-Texniki Təchizat İdarəsi

H/h: AZ11CTRE00000000000002658402

VÖEN: 1401347471

Büdcə təsnifatının kodu: 142330

Büdcə səviyyəsinin kodu: 7

Əlaqə telefonu: (012) 512-47-35

Elektron poçt ünvanı: info.mtti@fhn.gov.az

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı mürciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Bakı Sığorta" ASC 28.01.2021-ci il tarixdən yeni ünvanda fəaliyyət göstərəcəkdir.

28.01.2021-ci il tarixdən "Bakı Sığorta" ASC-nin baş ofisi Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Bülbül prospekti, 62 ünvanında, Sığorta Hadisələrinin Tənzimlənməsi xidməti isə Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Ceyhun Səlimov küçəsi, 15 ünvanında xidmət göstərəcəkdir.

Rəhbərlik

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Bəxtiyar Əzizli və Aydın Ağazadə Ənvər Seyidova heyət yoldaşı

AYBƏNİZ XANIMIN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Vahid Mürsəliyev ailəsi ilə birlikdə Ənvər Seyidova heyət yoldaşı

AYBƏNİZ XANIMIN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Məhəbbət prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor məvəhinləri - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib məvəhinləri - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humandır siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Məhsəbatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sۆylünlənrlərlə bərabər, dərç üçün gōndərillən digər yazılardakı fikirlər dē Azərbaycan dōvlətlinn mōnəfiyənə uyğun gōlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 5240

Sifariş 467

Qiyməti 40 qəpik